

Tóth Zsuzsanna: Fogaras vára

Tóth Zsuzsanna képei a 8–9. oldalon

Komlós Attila

Írország

5. oldal

Rónaky Edit

A színek bűvöletében

23. oldal

Keszthelyi Jenő

Gergely bá' meséi

6. oldal

Kocsis József

A kerékpáros

3-4. oldal

Bányai Tamás

Ablak mellé mikiegér

25. oldal

Jó Ember Díj

Jelölés április 10-ig

26. oldal

Jéki László

**Polgári vagy katonai
alkalmazás?**

21. oldal

Winkler András

Örök társunk: a fa

7. oldal

Juhani Nagy János

Határesetek

26. oldal

Tartalom

Kocsis József:	
A kerékpáros	3–4
Komlós Attila:	
Írország	5
Keszthelyi Jenő:	
Gergely bá' meséi	6
Winkler András:	
Örök társunk: a fa	
Kamarás Klára verse	7
Tám László rovata:	
Tóth Zsuzsanna képei	8–9
Videcz Ferenc:	
Élünk, éldegélünk	10
Szarvas István:	
Kovács László, EU-biztos	11
Antos Árpád:	
Barangolások Erdélyben	12
Csefkó Judit: Startol	
a Mecsek-Dráva projekt	13
Kardhordó Kálmán:	
Bélyegvilág	14
Fiatalok oldala	
Versek	15
Rejtvények, varázskép	16–17
Bandi András:	
Autótolvajok	18
Tillai Gábor: Graz	19
Czupy György:	
Descartes	20
Jéki László: Polgári	
vagy katonai alkalmazás?	21
Rónai Béla:	
Magyarul – magyarán	
Bandi András: POSZT	22
Rónaky Edit:	
A színek bővületében	23
Dr. Vargha Dezső:	
„Hol vannak a katonák?...”	24
Bányai Tamás:	
Ablak mellé mikiegér	25
Juhani Nagy János: Határesetek	
Jó Ember Díj – jelölés	26
Motesiky Árpád (Szlovákia):	
Régi októberi szüret	27
Szigetvári Krisztián 2/3 oldala	
Rónaky Edit: Humor	28
Logika- és memóriafejlesztés	29
Szarvas István írása	
Könyvajánló	30
Rádióműsor	31

Húsvéti előkészületek a Míves Tojás Múzeumban, a Zengő lábánál, Zengővárkonyban

A tavasz közeledtével élénkül a mozgás a Míves Tojás Múzeumban és környezetében. Szorgos kezek válogatják, csomagolják, szállításra készítik elő az országszer- te megnyíló mintegy tucatnyi időszakos mívés tojás kiállítás anyagát. Múzeumok, művelődési intézmények kedveznek látogatóiknak, közösségüknek a húsvét előtti időszakban a népművészet sajátos kis remekeinek bemutatásával. E kiállítások évről évre növekvő száma és sikere mutatja, hogy a szépség, harmónia tenyérbe simuló apró hírnökei egyenként és csoportosan azt képesek megmutatni, amire az emberek százainak, ezreinek szüksége van a tavaszvárás, a húsvéti ünnepekre való felkészülés időszakában.

A Míves Tojás Múzeum a nagyhéten a már hagyománnyá vált tojásdíszítő bemutatójával és „Hímestojás Szeretteinknek” programjával várja vendégeit. Kicsiknek, nagyoknak naponta 10–17 óráig csoportos ajándékkészítő foglalkozásokat vezetnek gyakorlott tojásdíszítők. Minden jelentkező a múzeum által biztosított anyagok felhasználásával, türelmes mesterek irányításával saját kezűleg készíthet hímestojás-kompozíciókat. Aki nem akarja kezét tojásfestékekkel színeztetni, a bemutatott tojásdíszítőket figyelve szintén megismerkedhet az alkotás folyamatával, és más által készített, vásárolt ajándékot is vihet magával. Hímestojásokat, képeslapokat, fényképes katalógust, leporellót. A múzeum az irodalomkedvelők számára is tartogat meglepetést. A „Nincs több csoda, csak egy, a feltámadás” c. kötetben a XIX. századi jeles magyar írók és költők húsvétról szóló történetei és versei kaptak helyet.

Kellemes kirándulást, hasznos időtöltést a Zengő alján, Zengővárkonyban!

Bármilyen további információval, felvilágosítással szívesen állnak rendelkezésre a Míves Tojás Múzeum munkatársai a 7720 Zengővárkony, Kossuth Lajos utca 6. címen, a tojas@museum.hu e-mail cím alatt és a 06-72/466-605-ös telefonszámon, valamint a 06-72/566-012-es fax-számon. A Múzeum nyolcnyelvű honlapja a www.tojasmuzeum.ini.hu oldalon tekinthető meg.

Az időszakos kiállítások helyszínei: Hajdúhadház: Földi János Könyvtár (március 2.–április 15.), Pécs: Néprajzi Múzeum (április 12.–május 6.), Putnok: Holló László Galéria (március 16.–április 23.), Bonyhád: Téka Galéria (április 4.–április 30.), Békéscsaba: Munkácsy Mihály Múzeum (március 30.–április 17.), Mezőkövesd: Matyó Múzeum (március 29.–május 28.), Budapest: Országos Evangélikus Múzeum (március 29.–szeptember 30.), Ózd: ÁMK Galéria (március 21.–április 20.), Vaja: Vármúzeum (március 10.–április 20.), Siófok: Dél-Balaton Kulturális Központ (március 28.–április 19.), Budapest: Antenna Hungária – Átrium Galéria (március 27.–április 7.), Budapest: Mezőgazdasági Múzeum (április 1.–április 23.).

Lapunkat rendszeresen szemlézi Magyarország legnagyobb médiafigyelője

az **OBSERVER**

Observer Budapest
Médiafigyelő Kft.

1084 Budapest, VIII., Auróra u. 11. Tel.: 303-4744, <http://www.observer.hu>

Kéthetente megjelenő közérdekű magazin

Szerkeszti: **L. Csépanyi Katalin**

Kiadja a Héthatár Bt. A kiadásért a kiadó vezetője felel.

Postacím: 7614 Pécs, Pf. 59.

A kiadó címe: 7761 Kozármisleny, Mikszáth Kálmán u. 24.

Telefon/fax: 72/370-264 • Mobil: 30/575-3997 • e-mail: hethatar@axelero.hu

Internet elérhetőség: www.hetedhethatar.hu, hethatar@hetedhethatar.hu

Tördelés: Edenscript Kft. 7625 Pécs, Vilmos u. 39/a.

Előfizethető a kiadónál, a szerkesztőségénél, a postahivatalokban és a kézbesítőknél.

Féléves előfizetési díj: 1150 Ft. Éves előfizetési díj: 2300 Ft.

Külföldre fél évre: 25 euro, egy évre: 50 euro. Bankszámlaszám: HU31-50100112-12005985

Készült a Bornus Nyomdában, Pécs, Közraktár u. 4-6. Felelős vezető: Borbély Tamás

ISSN-1418-1096

HETEDHÉTHATÁR

Rövid határidővel, precíz munkával vállaljuk színes és fekete fehér szórólapok, prospektusok, névjegykártyák, újságok, könyvek grafikai tervezését, tördelését, nagy és kis példányszámban történő sokszorosítását.

Vállaljuk idegen nyelvű anyagok fordítását és teljes körű magyar nyelvű kivitelezését.

EDENSCRIPT Oktató és Szolgáltató Kft.
7625 Pécs, Vilmos u. 39/a.

Telefon: 72/21-20-21, Fax: 72/532-136

Mobil: 20/9760-649, 30/500-84-13

E-mail: cserv@edenscript.hu
www.edenscript.hu

Amennyiben kedveli lapunkat, támogassa a Hetedhéthatárt előfizetéssel!

Kérésre postai utalványt küldünk (7614 Pécs, Pf. 59.). Bankszámlaszám: 50100112-12005985

Kocsis József

A kerékpáros

(Részlet)

József Kocsis

A műútig tolt a kerékpárt, ott pattant csak a nyeregbe; sokáig számolatlanul gördültek a kerekek alá a puhán suhanó, aszfaltszürke kilométerek. Élvezte ezt a meghitt közelséget, az útmenti fák lassú futását, ahogy elébe szaladtak könnyű, játékos iramodással, és utána fordultak integető ágaikkal, amikor elhaladt mellettük. Tekintetével a messzeséget fürkészte, kereste a műúttal érintkező, keréknyomokkal kirajzolódó földutak nyomvonalait, amelyek váratlanul lefordulva az aszfaltútról íves vonalvezetéssel kanyarodtak a lombok alá, és eltűntek a takarásukban, mintha kivezettek volna a világból. Vagy éppen hogy elvezettek oda? Autóban ülve ezt sosem tudhatta meg, csak villanásnyira tűnt elő a szélvédőn keresztül, mire megnézhetné volna, nyoma veszett, és így járt a következőkkel is rendre. Csak a kíváncsiság fokozódott benne, és a vágyakozás, hogy a dolgoknak egyszer utána járhasson. Egyszer megáll majd egy ilyen leágazásnál, tervezgette, félreállítja a gépkocsiját, és elindul gyalogosan, hogy megtapasztalja a titokzatos utak kalandos izgalmát. Nemcsak a cselekvés magában való örömét remélte, azt is, persze: az ér-

zékek bódulatát: a színek és formák, illatok, hangok kavargó áradását a zöldben, a nadrágszárába kapaszkodó bogáncs és koldustetű ragaszkodását, a léptei alatt szétfröccsenő szöcskék másodperc-villanásait az időtlenség lenyomatát őrző térségeken, ahol egymást keresik a valamikori lábnyomok – nemcsak a gyaloglás érzéki örömeit: a megérkezés felfedező izgalmát remélte az út végén, a beteljesülést. A megbizonyosodást, hogy vár rá valami boldogságféle az egyik ilyen út végén, öröm legalább. Ha van végük is valahol az ilyen utaknak, és nem csalóka látszat csupán az a távlat, amely felé kecses ívelésükkel az irányt kirajzolják.

Az első útjába kerülő mellékutat már messziről észrevette, volt ideje eldönteni, nyomvonalát követve letérjen-e a műútról. Az út nagyobbik része a háta mögött volt eddigre, két órája hajtotta a pedálokat, fáradságot nem érzett.

Az erdőszélen alkalmas helyet keresett, hátát nekivetette egy vastagabb fatörzsnek. a kék kockás vászonszalvétát az ölébe terítette, a papírszalvétából félig kibontotta a kenyérszeletek közé készített báránysültet, a másik felével kézbe fogta a szendvicset. Előbb egy paradicsomot harapott ketté, nem bajlódott most a bicskával, élvezte a savanykás ízt, és csak amikor már a szomját oltotta vele, akkor harapott a szendvicsebe, és mohón befalta az egészet.

Lerázta a morzsát a vászonszalvétáról, visszacsomagolta a maradék szendvicseket a válltáskájába, és elindult az erdei úton. Ez jóval nehezebb terepnek bizonyult. Vékony szárú fák között tekerte a pedált, itt már nem ment a kerékpár pusztán lendületből, minden méterért meg kellett küzdenie, pedig nem emelkedett az út; csak a talaj lett lazább, megsüppedt benne a kerék, visszafogta erősen; mintha homokban vezetne az út tovább, gondolta, pedig a part a háta mögött volt most, távolodott tőle, a sziget belseje felé tartott, mégiscsak homok ez, látta, csak kicsit sárgásabb árnyalatú. Keskenyebb is lett

valahogy az út, nehezen fért el a fák között, a vállai neki-nekiütődtek a törzseknek, nehezen tudta az egyensúlyozáshoz szükséges tempót tartani, kénytelen volt leszállni; a kerékpárt tolvaj folytatta az utat. Körbenézett. A háta mögött látta a visszafele kiszélesedő utat, onnan jött, ez megnyugtatta, visszafelé akadálytalanul látszik változatlanul, előre azonban egyre reménytelenebbnek tűnt a továbbhaladás. A fák mintha elébe álltak volna, ágaikkal visszafogták, nehezen jutott előbbre; a kerékpár mellett már nem fért el, vissza kellett hagynia, félt, hogy a kormány előbb-utóbb beszorul az ágbogak közé, hogyan jut akkor vissza. Még néhány lépést tesz, gondolta, annyit csak, hogy a fának támasztott kerékpárt szemmel tarthassa vissza-visszatekintgetve; nem jutott azonban messze, nyugtalansága fokozódott, megállt. Visszafordul, határozta el. Oldalt, az összesűrűsödő fák mögött mintha egy ház körvonalai rajzolódni ki, jól látta az ablakok homályát, a tető rogyant vonalvezetését; előtte a hiányos léckerítés omladozó maradványát. A kerítés mögött fák sűrű ágszövedéke akadályozta a rálátást; fák mindenfelé, még az ablakon is mintha egy faág hajolna ki, hiába kereste az ághoz tartozó törzset, az valahol a falak mögött lehetett csak. Odébb egy másik házat vélt fölfedezni, és mellette talán még egy; szemben velük a másik oldalon ugyancsak házak, egykori otthonok, egy egész utca, kétoldalt házak sora, ő maga egy valamikori út közepén állhat, csak a fáktól ez nem látszik jól. Mintha egy halott falu végében állna, fölverte mindenfelé a kisarjadt erdő, elgyomosodott egészen a gyors növesű csemetefáktól; néhány vastagabb szálú is akadt közöttük, a legöregebbek lombkoronája pedig mintha gyümölcsfák ágvezetésére utalna.

A térség egyre nehezebben volt járható, hiába próbálkozott, pedig mintha összezsugorodott volna a tér; a távolságok el-

(folytatás a 4. oldalon)

Lapunk támogatói:

BIOKOM Kft.

BÉV Rt.

Bázis-Art Generál

Finish 987 Kft.

Szigetvári Takarékszövetkezet

(a szigetvári és Szigetvár környéki iskolák általa jutnak hozzá lapunkhoz)

Iparos Kisvendéglő

Éger-Fatál Bt. Kecskemét

Netmester Produkció

www.netmester.hu

Következő számunk április 7-én jelenik meg

Kocsis József

A kerékpáros

(Részlet)

(folytatás a 3. oldalról)

enyésztek benne. Két fa között alig volt térköz, lépésnyi semmiképp, araszolni lehetett volna köztük, s leginkább oldalirányban; ott meg a kerítésmaradványok álltak megroskadva, semmire sem alkalmas állapotában a létezésnek, átlépni felettük kockázatosnak látszott, kimeredezett belőlük itt-ott egy-egy magasabbra nyúló, kihegyezetten tört, éles végű lécs vagy fenyegető faág; megkerülni meg nem volt lehetséges: ágfonadékból, hasadozott széldeszákából, belógó párnafákra szögezett lécekből összeeszkábált szakaszok váltogatták egymást; egyiket a másikba öltve szegték velük gondos kezek a homokba süppedt porták utcatorát az egykori előkertek peremén. Beljebb látszottak a falak, omladozó, málló vakolatfoltok furcsa rajzaival, melyek mintha jelentést hordozó ábrákként, akadozó-dagadozó rajzbeszéddel elmondani akarnák a történetet a repedezve szétporladó távlatokról, homokba süppedt, rombadőlt életekről, az elmúlásról. Különösnek találta, hogy az útikönyvek nem tettek említést erről a kihalt településről.

A ritkás térközű lécek közt fáradt szél járt ki-be szuszogva, megzörrentve az elszáradt fűvet, gízgazokat; nyikorogva mozdult – úgy rémlett – egy tárva hagyott ablak, messzebb mintha két száraz faág csiszolódna egymáson, jajduló hangok szűrődtek át a lombokon.

Innen csak visszafordulni volt lehetséges – erősödvén benne a szorongás –, erre egyre nagyobb késztetést érzett; visszafordulni, amíg még lehetséges, és nincsen eltorlaszolja a visszaút is, és ő ittfelejtődik, elvegyülvén egy volt világ maradékával, amely a később érkezők elől mindinkább rejtve marad már, a környezet elbújdosztató halmai és rejtő zugai közé belesüppedve, elenyészve végképp.

József Kocsis

Mégsem csak elborzadva, ámulva nézte a rég halott települést, fölfedezte annak személyhez szóló üzenetét: a kerítések mögött, az előkertekben sárga ökörfark kórólengedezett mindenfelé, olyan benyomást keltve, mintha nem vadvirágok volnának, hanem a kertekben kényeskedő virágok közül valók, mályvát utánzó dísznövények, a mályvafélék távoli rokonai. Nem tudta a magyarázatát: mindig vágyakozva nézegette ezeket a mutatós útszéli virágokat, és elhatározta, ha lesz még saját kertje valamikor valahol, kiássa közülük a legszebb példányokat, és megtelepíti ott maga körül őket. Volt ott kert, ahol a lakása volt, eszébe sem jutott azonban, hogy oda ökörfark kórót telepítsen („gízgazokat a kertbe? micsoda örült ötlet!”), tudta, botrány kerekedett volna belőle, annyit meg nem ért volna az egész, ehelyett kiterjesztette védnökségét az útjába eső példányokra állampolgári tulajdonrésze jogán.

Koradélután volt még csak, annak is fiatal; a sűrű növényzet árnyékában elcsendesedtek mind a színek, csak az ökörfark kórók gyertyáin lobogtak sárga fények.

A visszaút nem remélt mértékben bizonyult könnyűnek, átjárhatóvá lettek a fák újra előtte, csakhamar meglelte az egyik törzsnek támasztott kerékpárt is.

Rádőlt egészen a kormányra, ahogy azt versenykerékpároznál megfigyelte, hogy minél kisebb legyen a légellenállás. Megszállottként taposta a pedált, nem nézett föl, leszegte a fejét, belefúrta a levegőbe, és meg sem állt, és már tudta, hiába. Hazafelé tartott, de különös módon egyre idegenebb lett körülötte a tájék, ahogy fogytak a kilométerek. Úgy érezte, értelmetlenné válik minden erőlködése. Lábát levette a pedálról, és hagyta, hogy magától fusson a kerékpár. És amíg figyelte, lassul-e az irama, arra gondolt, talán mégiscsak folytatnia kellett volna az útját.

Zsuzsa Törtely

Törtely Zsuzsa

Tillai Aurél

Weiner Leó díjas

A Művészeti Alap Zenei Szakosztályának vezetősége Weiner Leóról, a híres zeneszerzőről (1885-1960) elnevezett díjat létesített 1991-

ben azoknak a zenepedagógusoknak a jutalmazására, akik a kortárs zene és a kreatív zenei gondolkodás érdekében a legkiválóbb tevékenységet folytatják. Idén a neves zeneszerző, a pécsi egyetemen és jogelődjeinél 52 éve oktató Professor Emeritus tanár, Tillai Aurél Liszt díjas karnagy vette át ezt a rangos kitüntetést február 22-én a Magyar Alkotóművészek Országos Egyesületének székházában.

Tillai Aurél (1930) a jelenkori pécsi kórusiskola megalapítója hosszú, eredményes pályáján 62 nemzetközi díjat szerzett énekaraival Európa kórusversenyein, alapítója, művészeti vezetője, elnöke a helyi nemzetközi kamarakórus fesztiváloknak, versenyeknek, amelyek révén került városunkba 1988-ban a világ kórusainak seregszemléje, az Europa Cantat. A pécsi oratórium-kultusz ápolása érdekében 1980-tól napjainkig 130 közös fellépésük volt itthon és külföldön a Pannon Filharmonikusokkal és jogelődjével. Hangversenykörutakat tett együtteseivel Európa legtöbb országában, ahol számos rádió- és tv-felvétel rögzítette éneküket, 15 önálló CD-jük van. Szakmai kurzusok, hazai és nemzetközi kórusversenyek ünnepelt zsűritagja szerte a kontinensen. Műveit neves énekarok szólaltatják meg. Számptalan közéleti funkciója mutatja elkötelezettségét, kitüntetések sora ismerte el tevékenységét. Jó egészséget, további eredményes munkásságot kívánunk neki a tanítványok, tisztelők nevében.

IPAROS KISVENDÉGLŐ

... NEM CSAK IPAROSOKNAK

Magyaros és nemzetközi ételekkel várjuk Önt.
Különtermeinkben 20-tól 140 főig rendezvényeket,
igény szerint kitelepülést vállalunk.

Pécs, Rákóczi út 24-26. Tel.: 72/333-400, 20/975-0042

Nyitva: minden nap 11.30-22.00-ig

Komlós Attila

Komlós Attila

Írország – 6.

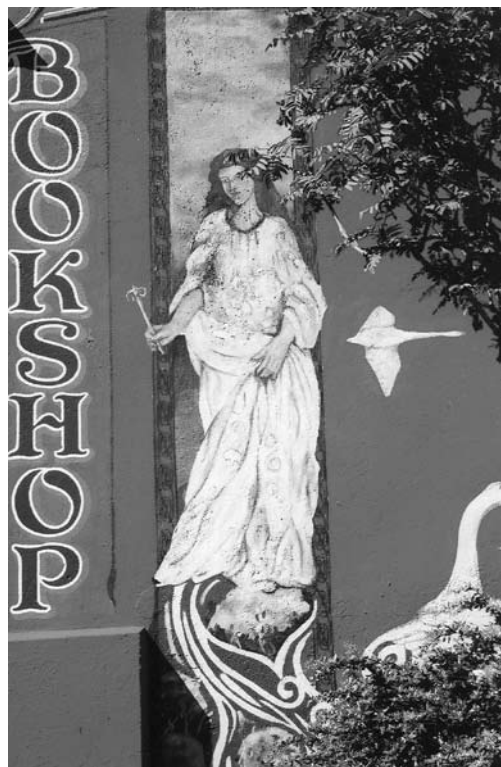
Barangolások a délnyugati ország részben

Ezúttal Délnyugat-Írországban fogunk kirándulni: ellátogatunk Kinsale városába, megnézzük a közelében épült Charles Fort erődöt, majd egy túrára indulunk a Kerry-hegységben.

A Bandon folyó torkolatánál fekvő Kinsale Írország egyik legszebb kisvárosa, a turisták kedvelt célpontja. A 17-18. században fontos tengerészeti támaszpont volt, ma népszerű vitorlázóközpont. A néhány utcából álló városka szinte minden épületének földszintjén üzletek, vendéglők,

A túra hágó utáni szakasza

Könyvesbolt cégere Kinsale-ben

pubok találhatók, színes, hagyományos „ír stílusú” portálokkal. Kinsale a konyhaművészetéről is nevezetes; feltétlen üljünk be az egyik vendéglőbe elfogyasztani valamilyen helyi ételspecialitást, amit egy pint ír sörrel öblíthetünk le.

A várostól keletre található az 1600-as évek második felében épült erőd, Charles

Fort. Abból a megfontolásból építették, hogy a tenger felől védelmet biztosítson Kinsale kikötőjének. Más kérdés, hogy 1690-ben Orániai Vilmos serege hátulról, a szárazföld felől foglalta el... Európa egyik legszebb, ép állapotban megmaradt csillag alakú erődje 1922-ig szolgálta eredeti funkcióját. Napjainkban múzeum, az

A hegyi vendéglőnél

erőd belsejében álló épületek meglehetősen romos állapotban vannak, de a várfalak ma is büszkén állnak.

A tengerpartról északnyugat felé vesszük az irányt, a Kerry-hegység irányába haladunk tovább.

Charles Fort

Egész napos túrára indulunk a Killarney Nemzeti Parkban, az ország egyik legnagyobb turistaparadicsomában. Egy romantikus kápolna mellett indul a túra, majd a sok csapadéknak köszönhetően rendkívül dús aljnövényzetű erdőben gyalogolunk. A Kerry Way mentén túrázunk, érintjük az Up-

per Lake-et és nemsokára egy kis hegyi vendéglőhöz érünk, ahol elfogyaszthatunk egy finom almáspitét kávéval, teával vagy üdítővel. A pihenőt követően egy darabig szintvonalon haladunk, majd felkapaszkozunk a Head of the Gap hágóra. Aki nem szeret annyit gyalogolni, felülhet a folyamatosan ingázó, régmúlt korok hangulatát

Bricska

idéző kétkerekű lovaskocsik, a bricskák egyikére. A Kerry-vidék az itteniek sajátos humoráról is híres, ezt a humort főként a kocsisok éltetik, akik generációk óta haj-

Birkák a hegyoldalon

ják a bricskákat errefelé. A hágó után az út fokozatosan ereszkedik, a meredek hegyoldalak látványa a sarkkörön túli norvég partvidékre emlékeztet.

(A szerző felvételei)

Keszthelyi Jenő

Keszthelyi Jenő

Gergely bá' meséi

Z-mese

No mi van öcskös, még egy tél lesz tán, hogy annyira lázasan hasogatsz a pudvás gyertyánfát? Gyere, pihengessél velem a konyhában egyet, mert van egy-két tollhegyre éhes sztorikám újesztendő ünnepének tájékról. Amíg te hallgatsz, én kortyintok helyetted is abból a múltkoriból, szíves-örömet, de csak a társaságod kedvéért. Van még belőle. Akkor jó, mert kétségek gyötörtek az úton. Persze, csak véletlenül járok erre... nehogy azt hidd, hogy...

Hát az úgy vót, hogy Szilveszter napjának jeles reggelén már reggel átgütyt a Laci sógi egy-két diópálinkára, aszongya, arra a fajtára jobban esik a bor. Kérem, hát hoztál? Aszongya nem. Elő kellett vennem a szeszeket, de keveset, hogy gyorsan elfogyjon, akkor eleszi haza a sógit a rosseb talán. Annyira érdekelt akkor a sógi, mint kálomistát a pápaválasztás. Már háromszor ment hátra a reterátra, aztán csak replikáz a kis pimasz, hogy nálunk olyan messze van a reterát a gangtól, hogy megér odaérni időben. Mondom én neki, hogy a kódis ennyi idő alatt ötször végigjárta a nagykörutat, amíg a latrinán kotlott. Meghogy tikszaros lesz az ünnepi cipőjének a talpa! Okítom föl, hogy gondolkodj sógi!, nincs is az a reterát olyan messze, ha idejében elindulsz, meg nem köll okvetlenül a tikudvaron is átmenni, mikor az balra van, a rötyi meg jobbra. Aszongya, kísérem el a Soós-kocsmáig, fizet egy nagyfröccsöt, ott legalább a vécé mellé-elé ülhetünk, ha szerencsénk van. Egye fene, menjünk! Hát Jencókám, a sok haver ott aztán belevitt a bünbe annyirra, hogy csak négykor jutott először eszembe az ebéd. Beködlött arra már jól a dióm, mendegélek hát hazának, csak azt nem tudtam, hol lakom a nagy-nagy esteledésben. Egy törvénysértő sutyerák meg alámgurított egy böhm-nagy petárdát a Bika utca sarkán, úgyhogy a gatyám is kezdett a diómhoz hasonlítani, mármint a teleséget illetően.

Nagy szerencsém akadt, mert szánkóztak a srácok a Lódi-dombon; mondok az egyik langalétának, te lispásfülű, tudod-e hol lakik a vasas Gergő bácsi? Olyan hosszú vót az a gyerek, mint az aratonap kenyér nélkül, de lehet, hogy én vótam négykézláb. A látszás csalhat ám! Aszongya az a melák, hogy ne rö-

högtessem, hiszen én vagyok a vasas Gergő bácsi. Mondok neki, te lispásfülű lekváryalogató, ne pimaszkodj, azt tudom, hogy én vagyok én, csak azt nem tudom, mellik házban lakok én. Hát elkísért, nagynehezen rá is ismerék a kapura, nekihátalok a csengőnek. Az Emese kajából az ablakon ki, mondok neki, hogy dobd mán ki a kulcsot megtévedt fehérnép, hát azt hiszed te, hogy otthon vagyok mán, mikor még csak most kéne bemennem valahogy. Hát mind illen lökött emberrel köll nekem szilveszterkor találkoznom?

A jó töltöttkáposztától aztán megint úgy kiszáradtam, mint árvagané a napon. Hogy a fejem kiszellőzzön az esti nagy tévézésig, kajálás után még kerültem egyet a környéken; lödörögtem, mint babosköcsögben a plajbász. Persze, hogy mindenki adósom valahogy a sok fusiért, hát több helyen is megest boroznom kellett, tehozzád már el se jutottam. Nyolc körül aztán bukdácsolok megint hazafelé, bimm-bamm!, neki-megyek egy léckerítésnek, bedől, a kutya majdnem megesz, aztán a villanykarót akarom kiborítani, majd a kollektív kukának zuhanok neki a tömbházaknál, leverem a lábáról a kotorászó Rozit. Még jó, hogy valamelyest fölfogta az ütést a rengeteg szoknyája. Te Jencesz, ez egy olyan szar, szűk kis város, hogy ki se tántoroghatja magát az ember úgy istenigazából. A sok szilajökör meg arról papol a polgármesternek a trespeteg testületük nagy ülésén, hogy mér nincsen járda a Határ utcában, ott nálunk. El se férnék rajta, ha lenne! Nem csoda hát, hogy akkor már úgy vártam az estét, mint gosztolai purdé a búcsút.

No, ha átgüössz, olyat mutatok neked, hogy megnyalod a szádat. Mehetünk is? Na, nézzed csak, egy sanyarú hétköznapon mennyi autó van a Soós-kocsmá előtt! Bicikli egy se. Vasárnap meg csak bicikli van. No miért? Vasárnap a melósok isznak, hétköznap a munkanélküliek. Az a legizgalmasabb, amikor a búbosautó is beáll közéjük, aztán csak áll, csak áll, senki sincs benne...

Már itt is vagyunk, lám, kerüljél beljebb. A rendtelenséget ne nézd, mert hétfő van, a rendcsinálás napja meg a vasárnap, még hat napra van az. Látod azt a fekete hordót? Csillag a szemed,

tudom miért. Jól mondd, öcsi, csalihalak vannak benne. Tizenhat darab pici ezüstkárász, még októberi szerzemény a vakbányából. Neked tartogattam. Hadd öleljelek meg, szőrösmikulás! Tudtam, hogy elviszel lékhorgászatra Pölöskére, tudtam! Holnapután? A világ végire is elmennék tevéled. Emlékszel? Emlékszel, amikor beszakadtam Györök alatt a gyertyás jégbe, te meg fölrohantál velem a Dzsekk Rubi haverod kocsmájába, hogy kiszáritatok. A haverod meg addig nyomta belém a forró teásumot, míg be nem lázasodtam tőle. Emlékszel? Emlékszel, amikor a Mura-holtág sindőjébe szakadt özet mentettük? Csúsztal hason befelé a falemezen, én meg fogtam a derekdra kötött kötelet. Most már elmondhatom, azért kepesztetél olyan nehezen, mert húztam vissza a kötelet, féltettelek nagyon, öcskös. Emlékszel, amikor a leszárnyazott vadlibát kergettük a nádasban a Kisbalatonon, a csuka meg addig fejreállította a lékben a nádbotomat, a sógi meg rákötötte zászlónak a sálját? Emlékszel? Amikor az öreg zalavári paraszt vitte a vállán a szénát vasvillára tűzve, mi meg tudtuk, hogy az csak álca, mert a villára tűzve lopott csukák lógtak a széna alatt. A Lala-gyerkőc meg meggyújtotta hátul a szénát, oszt csak akkor vette észre az öreg a nagy szélnek dőlve, amikor már füstölgött a kalapja. Emlékszel, amikor meg a lékvágó fejszédet köszörültük, a Tordi Sunci meg odahegesztette az egyengetőpadhoz, amíg mi a konyhában a jó becehegyit szopogattuk; na, rémlik még a sztori? Hát amikor egész nap hájaskráflit meg száraz kenyeret rágtunk a jégen a hópustolásban, mert az Emese a kolbász helyett azt tette a hátizsákomba? Emlékszel-e arra, hogy a csuka Keszthelyen hogy lerántotta a bürkét a háztartási ujjadról, oszt mentünk rögvést a sebészetre? A selyemcukor meg valahogy beleesett a szádból az asszisztensnö köpenye elejébe. Most már megmondhatnád, hogy miért köllött oda két évig még utókezelésre járni. Jencókám, te, te...

Az öreg elfordul, és mintha a zúzmarát húzná le bozontos szemöldökéről, megtörli a szemét ráncos-olajos kezeféjével. Ahogy megölelem, mint az ultrahang járja át bensőmet a hajlott öregkor, meg az elmúlás kényszerképze.

Winkler András

Örök társunk: a fa – 2.

A fa mindennapjainkban

A fával a mai mindennapi élet kifejezései néha igazságtalanul bánnak. A buta emberre például azt mondják: fafej. „A butaság és a büszkeség egy fán teremnek” – mondta a népi szólás, a fára nézve nem éppen dicsérően. A német a rossz utat választó emberre azt mondja: a faútra tért. Nem ritka a megjegyzés: „Olyan érzékeny, mint egy darab fa.” A durva labdarúgó-mérkőzésre használják a favágás kifejezést. A nyers, durva fickók pedig bárdolatlanok, faragatlanok, csiszolatlanok. Természetesen ezek ellentétével is találkozunk: „Ebben az emberben megbízhatok, mert jó fából faragták.”

Az irodalom nem szűkölködik a fa dicséretével. 1803-ban írta Friedrich Schiller, hogy a színház, a színpad: a világot jelentő deszkák. Joachim Ringelnatz szép sora: „A fa illatában messzi országok sejlenek.” Idekívánczik Theodor Heuss mondata: „A fa csak egytagú szó, mégis mesékkel és csodákkal teli világ áll mögötte.” Werner Sambert, a közgazdász írta: „Az európai kultúra – a szellemi éppúgy, mint a gazdasági – az erdőkből ered.”

Az emberek régóta bíznak abban, hogy a fa szerencsét hoz: „Kopogd le a fán!” mondják. A franciák szerint „Fogj egy darab fát!”. A fa monológiájában olvashatjuk: „Egy darab a testünkből a környezetekben a szerencsét hozza nektek” (Salocher, 1996). Richard Neutra írta a fáról: „A fa az ember legrégebbi társa. Mióta fából kezdte építeni a házat, szimbiózisban él vele.”

Leonardo de Vinci a fák évgyűrűs-zellességét a klimatikus viszonyokkal hozta összefüggésbe akkor, amikor a természet-tudományok kora ifjúságukat élték. „Az ágak gyűrűi az évek számát mutatják, szélesebbek vagy keskenyebbek a nedvesebb, vagy szárazabb évek szerint.” Filozófiai gondolatait is érdemes megismerni: „Az erdők gyermekeket fognak létrehozni, akik hozzájárulnak a saját halálukhoz. A fejsze és a nyele.”

Famatuzsálemek

A fákból lakozó szinte időtlen életerő legidősebb tanúi a rendkívül lassan nö-

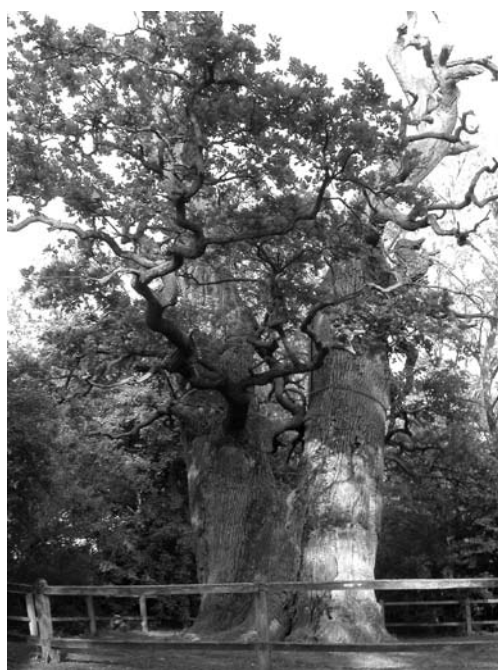

Winkler András

vekedő Pinus aristata (toklászfenyő) a kaliforniai White Mountainban. Egyes törzsekben 4600-nál több évgyűrűt számoltak. Ezek a fák akkor látták meg a napvilágot, akkor kezdtek el élni, amikor az egyiptomiak piramisait építették. Magas életkort élnek meg a mamutfenyők (Sequoiadendron giganteum) is, Észak-Amerika nyugati túlevelű erdeiben. Egy kivágott mamutfenyő törzsén több mint 3200 évgyűrűt számoltak meg. A kaliforniai Sierra Nevada legvastagabb mamutfenyője 83 méter magasság mellett 12 méter átmérőjű, legnagyobb ága 43 méter hosszú és 2 méter átmérőjű. A törzs térfogata 1400 m³, amely csaknem 9 hektár átlagos kaliforniai erdeifenyő fatömegének felel meg.

Európában is vannak famatuzsálemek. A túlevelű fák közül csak nagyritkán éri el egy-egy a háromszáz éves kort. Az Európai Középhegység legidősebb fáját, egy óriás jegenyét 1864-ben vágta ki, a Böhmer-Waldban. 1770 évgyűrűt számoltak a törzsén.

Magyarországon az egyik legnagyobb, számunkra kedves, még élő fa a Zsennye határában, Vas megyében álló kocsányos tölgyfa, melynek törzskerülete 10,2 méter. Művészek, a soproni művész hallgatók zarándokhelye.

A zsennyei öreg tölgy

Tiszteletet parancsoló a pápai várkertben hazánk legöregebbnek tartott mintegy 370 éves juharlevelű platánfája. Törzskerülete 9,8 méter.

(folytatjuk)

Kamarás Klára Letenyei fák

Kamarás Klára

Ha átsuhansz a városon,
mert várnak hegyek... tengerek,
ha meg sem állsz, nem láthatod,
milyenek itt az emberek.
Milyen a táj, a kis patak...
partján a fűz, milyen a tér?
Az idegen továbbrohan,
a vendég mindig visszatér.

A templom előtt hársfa áll.
Mókus, madár otthont talál,
és bokrok árnya integet,
úgy hívogat, mint csókliget.
Letenye parkja és tere
a Mura-völgy kis ékszere.
Virágos utcák, ablakok,
illatos kertek, balkonok...

Rákóczi fáját láttad-e?
Ágai közt ezer mese,
legenda kél. Élet... halál.
Alatta sokszor állt a bál.
Hölgyek és grófok, víg idők,
később zászlókkal úttörők...
és ünnepek: az Új-Kenyér...
a platán alá mind befér.
Évszázadok. Múlt és Jelen.
Jelkép e fa: történelem.
Látott békét és háborút,
arany nyarat, sötét borút.
Nem hajlott meg vihar előtt,
ahogy a város: egyre nőtt.

Hát állj meg itt és nézz körül,
továbbrobogni, mondd, mit ér?
Itt vendég légy, ne idegen...
vendég, ki mindig visszatér!

Verspályázat

A Barátok Verslista (<http://www.verslista.hu>) pályázatot írt ki *Itt születtem én ezen a tájon – versek a szülőföldről, lakóhelyről* címmel. Pályázhat bárki, aki magyar nyelven ír – kortól, foglalkozástól, lakhelytől függetlenül. A beérkezési határidő: 2006. április 11. éjfél. A pályázati verseket a kolteszetnapja2006@verslista.hu e-mail címen várják. A részletes kiírás megtalálható a <http://kolteszetnapja2006.poeta.hu> oldalon. Eredményhirdetés: 2006. május 15-én a <http://www.kepzeldel.hu> illetve a <http://www.verslista.hu> honlapokon. További információ: E-mailben: anisse@verslista.hu.

Kőrózsza I.

„Egy rózsaszál szebben beszél...”

Tóth Zsuzsanna képei

Kőrózsza II.

Csendélet

Már régóta ismerem Tóth Zsuzsannát, aki eljuttatta hozzám jubileumi kiállítására készülve néhány felvételt. Az Ormánságban született hölgy a klasszikus értelemben vett amatőr fotográfus. Életét a munkája mellett összekötötte a hobbifotózás örömeivel, sikereivel és talán sokszor a sikertelenségeivel.

1968 óta fényképez rendszeresen. Fotótáborok rendszeres résztvevője, alapító tagja a Magyar Fotóművészeti Alkotócso-

portok Országos Szövetségének. A kislétszámú siklói fotóklub tagja, szervezője. Első önálló kiállítását 1996-ban az 50. születésnapján rendezte a Siklói Galériában. A most március 21-én a siklói vár második emeleti galériájában megnyílt életmű-kiállításán eddigi legsikeresebb felvételeit mutatja be az érdeklődő közönségnek április 9-ig.

További sikereket kívánok a Hetedhét-határ nevében is.

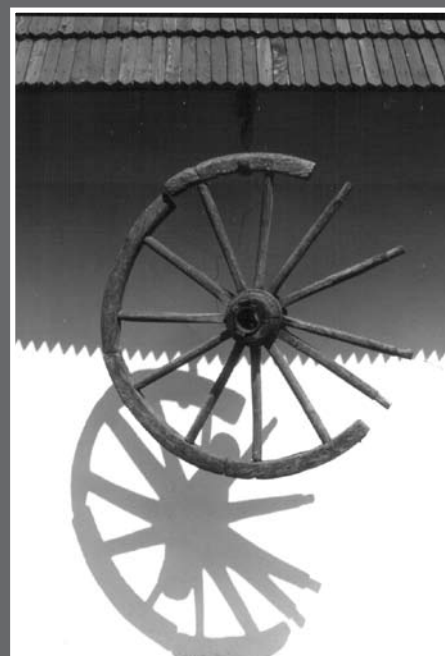
TÁM LÁSZLÓ

Védett és őrzött virág

„Ablak a múltra”

Hollókői kerék

Siklósi madonna

Koronázási templom 1300-ból (Erdély)

Videcz Ferenc

Élünk, éldegélünk

A kritikus

Videcz Ferenc

A minap tekintélyes méretű, különleges levelet kézbesített becses személyem részére a postás. Feleségem percekig tűnődött, átvegye-e. Mert már a boríték is több furcsasággal szolgált. Kezdem a feladónál: Cinegecincáló és Tollhervasztó Bt. Patinás hangzású név, bár mi tagadás, még soha nem hallottam. A legtöbb fejtörést mégis a címzés okozta: Jablonczy Ladiszláv literátor úrnak.

– A név stimmel – hezitált nejem –, de a férjem soha nem foglalkozott hordóhitelesítéssel. Igaz, eddigi dolgos élete során jó néhány hordó tartalmát elfogyasztotta, de sosem számlálta, s főleg nem jegyezte a litereket.

Már éppen vissza akarta adni a csomagnyi küldeményt, amikor jómagam is megérkeztem az esemény helyszínére. Alapos okom volt rá. Nálunk ugyanis a postás mindig kétszer csenget. Egyet érkezéskor, a másikat távozáskor. És ha a kettő között több mint három perc telik el, az már felettébb gyanús. Olyankor lebotorkálok második emeleti alkotószobámból a tervező hibájából felettébb alacsonyra sikeredett magasföldszintre, hogy megbizonyosodjam az ott zajló történésekről. Nem mintha nem bíznék meg a legtökéletesebben feleségem, született Lajtorjássy Szeréna feddhetetlen erkölceiben, de tudják, a mai világban önmagában sem bízhat az ember.

Szóval, mint említettem, a legjobbkor érkeztem. Szolidan megfeddtem kedves életem párját, amiért másfél évtizede harmonikusán együtt él velem, a neves irodalmárral, s nem ismeri a „literátor” szó jelentését. Szerénám – könnyeivel küszködve – azzal védekezett, hogy nemrég a szomszéd professzorné is elkergette a postást, aki dr. Csatornás Vendel bakteriológust kereste egy ajánlott levéllel, mondván, hogy férje még a Rákosi-időkben sem volt éjjeliőr.

Summa summárum, a levelet átvettem, a postást pedig megkínáltam egy kupica törkölyvel, mire kijelentette, hogy a jövőben az összes terminátornak, lokátornak és inszeminátornak címzett levelet is nekem fogja kézbesíteni.

A szolgálatkész mobil közalkalmazott távozása után visszavonultam alkotóműhelyembe, aminek ajtaján az alábbi információ olvasható: „Anyóst, kutyát és alkoholmentes italt behozni tilos.” Nem csekély izgalommal bontottam fel a borítékot. Az izlésesen dekoltált – pardon, dekorált – kísérelőlevélben a következő szöveg állt:

„Tisztelt Uram! Nonprofi Társaságunk nevében tisztelettel arra kérjük, szívesked-

jék elvállalni a cégünk által kiírt, Pittyegő Bugyboláról szóló idegenrégios pályázat beérkező anyagainak szakszerű áttanulmányozását és értékelését.

Indoklás: Új színt, friss szellemi áramlatot kívántunk belepumpálni a pályázatok monoton, sematikus világába. Ehhez – mint bizonytalán sejt – elengedhetetlen a kézi vezérlés, vagyis a téma tökéletes behatárolása. Sajnos, csak a közzététel után döbrentünk rá, hogy a pályázat tárgyáról a legcsekélyebb fogalmaink sincsenek. Egyik külső munkatársunk (az udvart tartja rendben) ajánlotta figyelmünkbe az Ön sokirányú szakértelmét.

Tiszteletdíj: Megegyezéstől függően. (Ha véleményünk a pályamunkákról megegyezik az Önével, módunkban áll honort fizetni. Ellenkező esetben „Bye, bye, Ladiszláv!”)

Fáradozását előre is köszönjük, s ezt áfamentesen, teljes biztonsággal utólag is meg fogjuk tenni. Őszinte nagyrabecsüléssel: Cseho Polsomwallmár rendkívüli és meghatalmazott mindenés.

Melléklet: Pályázati anyagok.”

Minden világos és egyértelmű: valószínűleg pályám csúcsára érkeztem. De miért pont engem ért ez a megtiszteltetés? Hiszen soha nem foglalkoztam a pittyegő bugybolával! Mi több, nem is hallottam róla! Tényleg, mi a potyókás bübüllő lehet az a pittyegő bugybola? Valahol már biztosan találkoztam vele, csupán arra nem emlékszem, hogy hol és mikor! Talán egy ufológus szeánszon? Netán a Megasztár válogatón vagy a Csendes-óceáni szigetvilág csúszómászóiról szóló animációs filmben? Igen, egész biztosan az utóbbiban, csupán az kétséges, hogy amit láttam, valóban pittyegő bugybola volt...

Hohó! Jablonczy Ladiszlávon nem lehet ilyen könnyen kifogni! Elő az Idegen Szavak Szótárát! Na szóval, pi...pi...pity...prüty, Ez az! Megvan! Itt áll, fehéren feketével: prütyögő kotykolék! De attól tartok, ez mégsem az. Nézzük csak, mit ír róla a magyarázat: „Népi eredetű kifejezés, jelentése ismeretlen. Az ország különböző részein másképpen is nevezik.”

Háááát... csak részben lettem okosabb. Annyit sikerült megtudnom, hogy az egyszerű nép bölcsessége által szült, értékes, szellemi termék. És ha ilyen veretes, kor- és hangulatfestő szavakat hallok, rögvest ellágyulok. Mennyi szépség és elfojtott szenvedély lakozik például a raskás fütyige kifejezésben! Vagy itt van például a hablontató bütyköke! Csupa kecs, csupa kellem,

csupa báj! Kár, hogy egyiknek sem ismerem a jelentését!

És mi van akkor, ha a pályázat tárgyának vannak szinonimái? Talán éppen az általam imént említett fogalmak közül valamelyik? Bár ez a gondolatmenet nem tűnik túl logikusnak. Igaz, az idegen kifejezések gyakran ellentétesek a logikával. Itt van például a „pápai nuncius”, amikor köztudott, hogy a pápa férfi. Akkor viszont miből induljunk ki?

No, várjunk csak, várjunk! Hiszen minden világos, mint a nap! Ha rám bízták a pályázat elbírálását, ez azt jelenti, hogy érték hozzá. Csak mindeddig nem tudatosult bennem. Ebből kell kiindulnom, a többi jön magától. Leírom, ami eszembe jut, és kész! Néhány tollforgató kollégám is így cselekedett, s lám, világsiker lett a könyveikből. Egy életem, egy halálom, számomra most kopogtat a Nagy Lehetőség. Ragadjuk meg, vágjunk bele a közepébe!

Nézzük először is a pályamunkákat! Amelyekben minden érthető, minden egyértelmű, azok már eleve gyanúsak; komolytalanul nyúltak a témához, vagy provokációnak szánták, hogy hosszan tartó, meddő vitát kezdeményezhessenek. Márpedig egy Jablonczy Ladiszláv soha nem vitatkozik, csak kinyilatkoztat. Ez ősidők óta minden bölcsesség és tekintély alapja. Kiesnek továbbá a túl hosszú és túl rövid írások. Előbbiek, mert hosszú lében elsikkad a lényeg, utóbbiak pedig csak felszínesen, elnagyoltan foglalkoznak egy ilyen kardinális problémával.

Ó, micsoda véletlen! Mindezek után három dokumentáció maradt talpon. Csak ki kellene húzni kalapból, hogy melyik legyen az első, melyik a második és melyik a harmadik helyezett. Akad azonban némi bökkenő. Történetesen nincs kalapom. Márpedig a tradíciókhoz ragaszkodnunk kell! Különösen a magamfajta népies ellágyulónak. Hoppá! Megy ez, mint hálnak a szomjúhozás! A hozzám legközelebb álló, népies megközelítésű munkát javasolom nyerőnek. Bár indoklásom pusztán fogódzkodó, mert egyébként is ez az iromány toronymagasan a legjobb. (Hej, ha én ilyent tudnék írni, halálom után lakomat a Múzsák Szentélyévé avatnák, Szerénám nem kis bosszúságára! Néhány múzsa ugyan eddig is hajlandóságot mutatott arra, hogy meglátogasson, de hites életem párjára való tekintettel elhárítottam közeledésüket. Jobb a békesség.)

(folytatás a 11. oldalon)

Szarvas István

A 2010-es euró-bevezetés lehetséges

Hazánk EU-biztosa válaszolt lapunknak

Interjú

A visegrádi országok pénzügyminiszterei találkoztak Budapesten, tanácskozásukon részt vett Kovács László hazánk brüsszeli adó- és vámügyi biztosa. Az esemény után nemzetközi sajtótájékoztatót tartottak, amelyen a házigazda Veres János magyar pénzügyminiszter bejelentette, hogy a tanácskozáson a jelenlévők egyetértettek abban, hogy minél előbb megállapodás szülessen az unió fő intézményei között a 2007–2013 közötti pénzügyi elképzelésekről. A sajtótájékoztató után a magyar EU-biztos készséggel válaszolt lapunk kérdéseire.

EU-biztos Úr! Elképzelhetőnek tartja az euró 2010-ben tervezett bevezetését Magyarországon?

Egyetérték Veres János pénzügyminiszter úrral, hogy megvan rá a lehetőség. Ehhez komoly szigorítások kellene. Meg kell mondanom önnek, hogy az EU pénzügyi biztosa az én véleményemet is figyelembe vette mikor úgy döntött, hogy ezek kimunkálását, elkészítését már az új kormánytól kéri.

Olvasta Ön Medgyessy Péter Polgár a pályán című könyvét?

Igen olvastam. Nem örültem annak, amit írt rólam Medgyessy Péter. Félreismert engem.

Azt írja a könyvben, hogy Kovács László is biztos megírja egyszer, hogy hogyan

látta az eseményeket. Valóban szándékozik ezt tenni?

Igen. Már megvan a kiadóm, de ezt csak pályafutásom befejezése után fogom megtenni.

Mondana egy két dolgot, ami másként történt Ön szerint, illetve máshogy van?

Én nem akartam miniszterelnök lenni, bár felkértek rá. Abban állapotunk, hogy külügyminiszter leszek a kormányban. Amikor az ügynökkérdés előjött, akkor én igyekeztem kiállni Medgyessy mellett. Nem haboztam az EU-biztos kinevezést illetően, ha jól emlékszem szabadságon volt, és ezért nem kerestem.

Hogy érzi magát, mint EU-biztos, megszokta a munkát és Brüsszelt?

Elmondhatom, szeretem csinálni. Más, mint a külügyminiszterség, de ennek is megvan a szépsége.

Őn a sajtótájékoztatón szolt az EU-adóról és az egyablakos adózásról. Mikor várható az EU-adó, és mi is az egyablakos adózás lényege?

Az uniós adó kérdése hosszú évek óta napirenden van, ám bevezetése elsősorban nem adóügyi, hanem politikai kérdés. Jelenleg csak egyes tagállamok álláspontjának felméréséről van szó. Az egyablakos adózás olyan rendszer, amelynek értelmé-

Kovács László

ben minden áfa-kötelezett a saját országában teljesíthetné a befizetését. Ez növelhetné a kis- és középvállalkozások versenyképességét.

A hónap végén lesz egy korrupcióval foglalkozó konferencia az Akadémián, majd beszámolok róla, ha óhajtja.

Ez egy fontos kérdés, megköszönöm az információt. Sok sikert a szervezéshez és a lebonyolításhoz.

Videcz Ferenc

Élünk, éldegélünk

A kritikus

(folytatás a 10. oldalról)

Apropó, Szeréna! Adjunk utat a hölgyeknek is! A két még játszmában lévő pályázat egyikének szerzője alighanem a szebbik nemet képviseli, mert andalító tücsökműve-kísérettel arról dalol, hogy a fájdalmasan gyönyörű, hatalmas bikákat pittyegő bugybola segítségével szokta erőtlenné tenni. Gyönyörű gondolatai nem maradhatnak értéketlenül. S mindezek után a harmadik helyezett kiléte sem lehet kétséges, hiszen ő két lábbal, szilárdan áll a monetomateriális világ talaján, amikor kijelenti: vásárolni fog egy pittyegő bugybolát. (Ez itt a reklám helye!) Tisztelt Honfitársaim, kövessük példáját!

Hogy így átestem a nehezén, nincs egyéb feladatom, mint a summázó értékelés. Már is kezdem:

„Hölgyeim és Uraim! Pályázatunk tárgya, a PITYEGŐ BUGYBOLA mindennapi polgári létünk, konszolidációnk és antiszolidációnk szubdomináns része, érzelmeink prétektonikus sillabusza. Mint Önök abszolválni fogják, elementárisan koncentrálna magában a narodnyikizmus, a feminizmus és a monetarizmus legfontosabb komponenseit.”

Remek kezdés, de a folytatáson még van időm töprengeni. Sokkal fontosabb a befejezés, no meg az erkölcsi súllyal bíró, tekintélyt parancsoló aláírás. Tényleg, mit írjak a nevem alá? A literátort még Szerénám is félreértelmezte! Az nem lehet, hogy éppen most mondjon csődöt a tudományom, amikor sikerült leküzdenem egy áthághatatlanak tűnő akadályt!

Hát persze, már látszik a talány-alagút vége! Megleltem a tökéletes titulust:

„Jablonczy Ladiszláv, hektoliterátor, képesített bugybola-szakértő és kritikus.” Mindenesetre utólag azért nem ártana kiderítenem, mi is az a pittyegő bugybola!

Utóirat: Tisztelt Cinegecincáló és Tollhervasztó Bt., Kedves Cseho Polsomwallmár Úr!

Az Önök által rám ruházott, megtisztelő feladatot nagy műgonddal és szakértelmem maximális kiaknázásával elvégeztem. Tudásomat bátorkodom a jövőben is az Önök szíves figyelmébe és cégük szolgálatára felajánlani. Remélem, szerény munkám elnyerte az Önök nagyérdemű tetszését. Mert ha így van, küldhetik a „megegyezést”! Pontosabban ami vele jár. És lehetőleg áfa-mentesen!

Videcz Ferenc

Antos Árpád

Barangolások Erdélyben – 60.

Negyedik utazás (6. rész)

Déva

A városi park szélén, hatalmas márvány talapzaton sisakos, pajzsos, szigorú tekintetű, 3 méteres bronz szobor áll. *Decebal* ő, a dákok fejedelme. Uralkodása idején (Kr. után 87–106) a mai Erdélynél nagyobb területet tartottak uralmuk alatt. Komoly veszélyt jelentettek a szomszédos Római Birodalomnak. Több sikeres hadjáratban is győztek. Domitianus császár 89-ben kénytelen volt kedvezőtlen feltételekkel békét kötni Deceballal.

A rómaiak megerősödtek és Traianus császár 102–105 között – átkelve a Dunán – többször legyőzte a dák seregeket, és végül öngyilkosságba kergette fejedelmüket. Ezután az ország római tartomány lett, *Dácia* néven. A XVIII. században keletkezett dáko-román elmélet szerint az erdélyi románok a romanizált dákok leszármazottai. Közel 2000 éve élnek e területen, régebben, mint a honfoglalás idején letelepedett székelyek. Ennek bizonyítékeként látható az említett szobor talapzatán a Romulust és Remust szoptató anyafarkas domborműve.

A parkban elhaladtunk a több száz éves fák övezte *Magna Curia* mellett. 1621-ben egy régi épületet alakítottak át gyönyörű reneszánsz palotává Bethlen Gábor fejedelem részére. Híres lakója volt Széchy Mária, akiről feljegyezték: házastársa, iktári Bethlen István bihari főispán és váradi főkapitány halála (1633) után ismét férjhez

ment, rozsályi Kun Istvánhoz, és hozzá költözött Tasnádra. Amikor házasságuk megromlott, Széchy Mária lóra pattant és meg sem állt a Magna Curiáig. Férje csapatával érte jött. Széchy Mária felmenekült a várba, melyet Kun István sikertelenül ostromolt. A megbántott férj végül beleegyezett a válásba.

A családi várat – Murányt – a szépségéről és kalandos életéről híres asszony 1644-ben Wesselényi Ferenc kezére játszotta, majd a sikeres hadvezér felesége lett. (Róla írta Gyöngyösi István „A Márssal társalkodó *Murányi Venus*” című elbeszélő költeményét 1663-ban.) A kastély sajnos még nem látogatható, évek óta tart a felújítása.

A kúpalakú várhegyet mi is megmásztuk. A városi parkból induló gyalogút igen meredeken, csigavonalban vezet fel a romok közé. A várfalokról az erősen szeles időben remek panoráma tárult elénk: alattunk a Maros fűzfák által kísért vize csillant fel. Jobbra az állomás és a sportcentrum épületei. Kissé távolabb a modern város panelrengetege zárja a látékpet. Ha áttekintünk a város felett, a homályos messzeségben egy hosszúkas hegy emelkedik ki, a Kenyér-hegy. Az előtte elterülő síkság a *Kenyérmező*. 1479. október 13-án ott ütköztek meg Báthory István erdélyi vajda csapatai Ali bég török seregével. A magyarok a túlerővel szemben már majdnem elvesztették a csatát, amikor megérkezett Kinizsi Pál seregével és megfordította az ütközet sorsát. A törökök hátra hagyva táborukat, ágyúkat, elmenekültek.

A csata után nagy győzelmi ünnepséget rendeztek a magyar táborban. A monda szerint Kinizsi Pál – a kenyérmezei hős – fogai között egy halott törököt tartva járta a táncot.

A kellemes időben, a csodás tájakat nézve, útitársunk előadásában meghallgattuk a helyhez kapcsolódó népballadát:

Kőműves Kelemen A falba épített asszony

Összetanakodott tizenkét kőműves
Az tizenharmadik Kelemen kőműves.
Magas Déva várát hogy felépítenék,
Félvéka ezüstért, félvéka aranyért.

Amit reggel raktak, az délre leomlott,
Amit délben raktak, estére leomlott.
Összetanakodik tizenkét kőműves:
Falat megállítani hogy lesz lehetséges.

Kinek felesége hamarabb jön ide,
Annak gyenge hamvát keverjük a mészbe.
Kocsisom, kocsisom, fogd bé a hat lovam,
Én uramhoz menni lenne akaratom.

Jó napot, jó napot, tizenkét kőműves,
Az tizenharmadik Kelemen kőműves.
Istenem, Istenem, mi lehet az oka,
Kétszer is köszöntem, senki sem fogadta.

Tizenkét kőműves azt a törvényt tette:
Kinek felesége hamarabb jön ide,
A fejét levágjuk, tűzzel megégetjük,
A szép fehér hamvát a mészbe keverjük.

A szép fehér hamvát a mészbe keverjük,
Magos Déva várát azzal felépítjük.
Hát a kicsi fiam, vajon mi lesz vele?
Hát a kicsi fiam, vajon mi lesz vele?

Lesznek jó asszonyok, akik megszoptassák
Lesznek jó leányok, akik elringassák.
Azzal meg is fogták, nyakát ketté vágták
Azzal meg is fogták, nyakát ketté vágták.

Nyakát ketté vágták, tűzzel megégetik,
Az ő gyenge hamvát mész közé keverik.
Az ő gyenge hamvát mész közé keverik,
Magos Déva várát azzal felépítik.

Elindula haza tizenkét kőműves,
Az tizenharmadik Kelemen kőműves.
Apám, édesapám, hol van édesanyám?
Elmaradt messzire, haza jön estére!

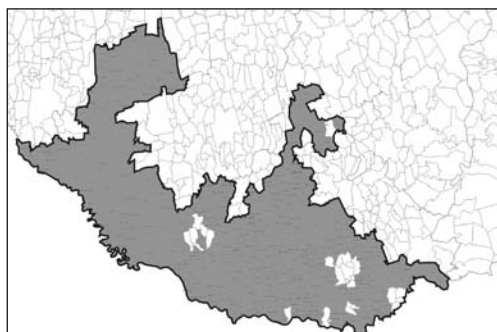
Átkozott legyen hát magas Déva vára,
Még a nap se süssön fényesen reája,
Elvesztettem érte kedves feleségem,
Árván maradt érte a kicsi gyermekem!

(A szerző felvételei)

Hazai példaértékű kezdeményezés, nemzetközi tapasztalatok

Startol a Mecsek-Dráva projekt

A Mecsek-Dráva hulladékgazdálkodási projekt úttörő kezdeményezés a maga nemében hazai viszonylatban. Térségi megoldást kínál a hulladékok hasznosítására, az alapvető környezetvédelmi kérdések együttes megoldásával. Nem könnyű a szakemberek feladata, a projekthez csatlakozott, há-

rom megyében lévő önkormányzatok érdekeinek és részvételének, anyagi forrásainak összehangolása. Szövetség ez az élhető, fejleszthető környezetért, amelynek jelentősége hosszú távon érvényesül és megnyugtató megoldást ad a jövőre nézve.

Pécs alapvetően kezdeményező szerepet tölt be a környezetvédelem területén a térségben, ezen belül is számunkra nagyon fontos a hulladékgazdálkodásnak és hasznosításnak a kérdése – mondja Juhász István, az önkormányzat Gazdasági Bizottságának elnöke. Adott helyzetben már nem lehet tovább városi keretek között működni, ki kell lépni a megyébe, a régióba. Többek közt azért, mert az Európai Unió regionális szinten kezeli az ilyen kérdéseket. Így nyílik esély arra, hogy hárommegyés összefogással, a kisebb önkormányzatok közreműködésével tudunk eredményeket elérni. Egy ilyen jelentős feladat egy városból amúgy sem végezhető el, csakis regio-

nális keretek között, felelősséggel, mentorként veszünk részt a projektben, a társulási tanácsban. Ahhoz hasonlítható ez, mint az épp kint hulló hópehely, egyedül, önmagában nem ér semmit, de együttesen komoly erőt és energiát képvisel.

Olyan jelentőségű a program, amelyhez hasonlót csak csíráiban végeztünk – tájékoztat Kiss Tibor, a Biokom Kft. igazgatója – az elmúlt években főként a hulladéklerakási tevékenység dominált. Olyan együttműködést valósítunk meg, és szerencsére a támogatási volumenek is olyan nagyságrendűek, amely egy környezetipar felé fordulást jelent számunkra. Minimalizálódik a lerakás és a meghatározó a hulladékok feldolgozása, gáz keletkezik, vagy komposztok, illetve energetikailag is jól hasznosítható tüzelőanyag keletkezik. Ismertek voltak Magyarországon is a különböző eljárási formák, de az elemei sem jelentek meg még a gyakorlatban, a biomassa területéhez kapcsolódó témakör pedig teljesen újszerű. A legfontosabb talán, hogy e téren eddig a régióban nem volt ilyen együttes gondolkodás, bizonyára ennek tudható be a források elmaradása is. Most Somogy, Tolna, Baranya önkormányzatainak jelentős része Pécs koordinálásával vesz részt a programban. Több éves előkészítés után egy fontos ponthoz értünk el a mai nappal, a Környezetvédelmi Minisztérium, a Miniszterelnöki Hivatal támogatásával a kiviteli tervek készítése kezdődhet meg, a 2007. évi uniós költségvetés pedig már a megvalósítás szakaszát jelentheti. Remélem, 2009-ben már a létesítmények avatására is sor kerülhet.

A nemzetközi tapasztalatokat is figyelembe vesszük, a tanácskozássra érkezett

görög mérnök, Antoni Mavropoulos szolt ezekről.

– Európa több országában dolgozunk hasonló projekteken, így tapasztalataink szerint tipikusnak mondhatók azok a problémák, amelyekkel itt szembe kell néznünk. Sok idő kell ahhoz, hogy kifejlődjön egy ilyen hulladékgazdálkodási rendszer. Három fő probléma jelenik meg általában, egyik az emberi erőforrás, akiket megfelelő módon oktatni kell a szakmai területen. Ez Pécsre nem érvényes, mert itt jó szakemberek kezében van a projekt. A második az anyagi

források, a harmadik pedig az intézményi háttér. A hulladékgazdálkodási rendszernek ugyanis megvan a saját szakmai bázisa, forrásigénye. A Mecsek-Dráva program jellegzetessége, hogy nagyon jó példa lehet az együttműködésre nemcsak helyi, hanem országos szinten is – hangsúlyozza a görög szakember. Magas hatékonyságúnak ítélem a projektet, egyrészt, mert már van helyi tapasztalat, másrészt, mert jól előkészített és jól dokumentált. A finanszírozás nem lesz könnyű feladat, de ha sikerül megoldani, akkor egy rendkívül sikeres program indulhat el, amelyet országos szinten is szükséges lesz megismertetni, népszerűsíteni.

CSEFKÓ JUDIT

A Mohácsi Farostlemezgyár Rt. boltja /a gyár szomszédságában/ kistételes kiszolgálással várja az asztalosokat, barkácsolókat és a lakossági érdeklődőket!

Saját gyártású termékek:

- natúr farostlemez
- biohumusz - kertészkedéshez

Forgalmazott termékek:

- uni és fautánzatú lakkozott farostlemez és HDF lemezek /a KRONOSPAN-MOFA Kft. termékei/
- OSB lapok - építkezéshez, barkácsoláshoz

MOFA
MOHÁCSI FAROSTLEMEZGYÁR RT.

**7700 Mohács, Budapesti út
(a gyár irodaépülete mellett)
Telefon: 69/ 529-599
Nyitva tartás: hétfőtől péntekig 7⁰⁰ - 14⁰⁰**

Kardhordó Kálmán

Bélyegvilág

Kálmán Kardhordó

Idei első bélyegünk a Magyar Távirati Irodát köszöntötte.

Országgyűlési gyorsírók 1880-ban függetlenítették a magyar hírközlést az osztráktól. A hírszolgálat magánérdekeltségként tevékenykedett 1918 végéig, a Károlyi-kormány idején történt államosításig. A két világháború közt részvénytársaság, melynek sikerült érdekkörébe vonnia olyan jelentős tájékoztató, hírközlő szervezetet, mint a Magyar Hirdető, telefonhírmondó, rádió, Magyar Filmiroda. A II. világháborút követő magyarországi változások a Magyar Távirati Irodát sem hagyták érintetlenül: a 40-es évek végére önállósult a Magyar Filmiroda, a Hirdető s a telefonhírmondó sem működött már 1946-tól. 1950-ben államosították s a Rádió is kivált a Távirati Irodából. Feladatkörénél fogva érthetően kapcsolatban állt külföldi hírugynökségekkel, azoktól kapott, azoknak adott hír- és képanyagot. E kapcsolatrendszer is átalakult, csakúgy, mint a belföldi tájékoztatás jellege, függetlenség helyett az egypártrendszer szolgáltatásban kellett tevékenységét folytatnia. Az 1990-es évek az MTI-t is érintették.

Maga a hírszerzés, hírközlés több évezredes múltra tekint vissza, szervezett formája volt az ókori perzsa és római postaszolgálat, s ha csak a mi történelmünket tekintjük, gondoljunk a véres kard körülhordására az országban veszély esetén.

Morse 1837-ben bemutatott találmányával kezdetét vette a hírközlés rohamos, mindenkor a legfejlettebb technika alkalmazásával történő fejlődése. Magyarországon 1847-ben, Pozsonyban létesült az első táviróállomás; a magyar Károly Iréneusz József 1895-ben sikeresen kísérletezett drótnélküli távirójával; az olasz Marconi szikratávirójával (1899) a rádiótávirás is hódító útjára indult. (Hazánkban Csepelen létesült 1904-ben az első ilyen állomás.) Ezek említésével érthető, hogy a magyar legfontosabb hírközlő szerv nevében miért szerepel a távirat szó.

A Magyar Távirati Iroda fennállásának 125. évfordulóját köszöntő bélyeg jelképesen összegzi az eltelt időszak technikai fejlődést. A Domé Eszter tervezte bélyegen balról távirókészülék a jellegzetes, szalagot csévélő orsóval, jobbról parabola antenna képe, az alnyomaton napjaink hírközlési, informatikai technikájával összefüggő kettes-számrendszer számjegyei láthatók.

A bélyegkép alatt feltüntetett évszám helyesen nem 2005., hanem 2006., lévén a bélyeg forgalomba kerülésének időpontja 2006. január 6.

Idén másodikként a XX. Téli Olimpiai Játékokra jelentetett meg bélyeget a Magyar Posta, a téli olimpiák tiszteletére immár 13. alkalommal. Olaszország másodszor rendezett téli olimpiát: Cortina d'Ampezzóban 1956-ban s most február 10-26. között Torinóban. (Kossuth Lajos tartózkodási helye kapcsán e várost Turinként is említjük.)

Az eddigi 68 magyar bélyeg és 8 blokk után e mostani eltér a korábbiakétól grafikai megoldásában. A valamelyik sportágat, sportjelenetet kiragadó bélyegek után most újat látunk.

A tervező Forgács Miklós grafikusművész igen szerencsésen egyesítette Olaszország nemzeti ismérveit: csizma alakját, zöld-fehér-piros nemzeti színeit egy téli sportág stilizált megjelenítésével. A hajdan használt kondor kori az idősebb nemzedékben még gyermekkori emlékeket, élményeket is ébreszt, az olasz „csizma” is inkább formás női láb bodros túll szoknyácskával. A kiadás alkalmára az olimpiai ötkarika és szöveg utal. (Csak ezt a kék színt tartom kevésbé sikerültnek.) A 200 forint névértékű bélyeg 300 ezer példányban ofszet eljárással készült az Állami Nyomdában.

SZJA 1 százalék

Székely Szövetség

Adószám: 19232685-1-17

Bonyhádi Kórház Sebészete

Alapítvány

Adószám: 18852596-1-17

**Misina Természet- és
Állatvédő Egyesület, Pécs**

Adószám: 18303841-1-02

Míves Tojás Múzeum

Míves-Kézmíves Kht.

Zengővárkony

Adószám: 20655516-2-02

Reménysugár Egyesület

Pécs

Adószám: 18300989-1-02

**Nemzetközi Gyermekektől
Szolgálat Magyar Egyesület**

Adószám: 19622158-1-42

ÉHES VAGYOK

1% = élelem

Gyermekektől Szolgálat Magyar Egyesület

Adószám: **18049842-2-43** Tel: (1) 283-2510
www.gyea.hu

**GALÉRIA
B L**

Bútorok restaurálása

Tel: 20/387-8837

FELSŐÖRS

Garázson kívül tárolónak, felvonulási épületnek, horgász háznak is használható

Alapár: 240 ezer forint + áfa

Érdeklődni lehet a 72/447-760 és a 06/30-271-9446 telefonszámokon

A mintadarab megtekinthető:

Pécsett a Kanyar u. 22. szám alatt,

Mohácson a Szőlőhegy,
Csencsevár u. 5-9. szám alatt.

Cardos

Menni készülök

(A még élő mesternek)

Azt mondta, mindig itt lesz,
Hogy segít, ha félek,
Hogy megfogja majd kezem
A borongós tében.

Azt is mondta, hogy bátor,
Ha kell, megvéd,
S lám, most itt kell látnom
Erőtlen testét.

Azt mondta, a mese örök,
Soha véget nem ér,
Száz év magány mögött
Mindig ott a remény.

Azt mondta, hogy elfáradt,
De nem hittem én,
Nem hittem, hogy a dal
Itt most véget ér.

Eltávozik most szellem,
Elhagyja testét,
Mondá: Most megyek,
Egy jobb világ elé.

Eltávozik most mester,
S mögötte kél
Múzsák dalából a földre
A tiszta öröklét.

Holló Ervin

**Végső gondolat
a Virág-szerelemről**

Még egy pár hónapig az fog hajtani, milyen lenne újra veled,
De félek, szintén lelki sérülés lenne a vége!
Tudom, nem érdemes ezen gondolkodni: mi lett volna, ha...
Valószínűleg ez tudtunk nélkül a Sors akarata!
Így sincs inyemre a történt dolog,
Egy biztos, az ő szíve már másként dobog!
El kell őt felejtenem, egy életre végre,
Tulajdonképpen ezt tőlem ő kérte!
Azt mondta, hogy ne keressem többet az újrakezdéssel,
Különben az életében engem el nem visel!
Fel kell hát adnom érzelmeim sorra,
Hogy lelkemben s a szívemben egy másik nő kerüljön sorra!
Akivel talán újra csodálatos lesz életem,
Hiszen még csak csekély időt éltem!
Biztosan lesz egy olyan nő, aki teljes szívvel szerethető,
S nem gondolja azt, hogy a szerelem pihentethető!
Ez az én meglátásom erről az elmúlt szerelemről,
Ha mégis ő lesz a menyegzőn, tévedtem mindezekről!

**Szerkesztőségünk várja fiatalok rajzait, verseit,
írásait a következő címenen:
7614 Pécs, Pf. 59. • e-mail: hethatar@axelero.hu**

Fiatalok oldala**Bujdosó Péter****Álmod tavában**

Lélegzel halkán: a legszebb zene.
Melletted alszom, zöld mező ágyunk.
Vaníliaszín álunk tág ege,
Lelje vigasz most könnyező vágyunk!

Hajadat, arcod hadd simogassam!
Koszorúvá érik csendben a testünk.
Ölelik egymást nyelveink lassan,
Szívünk falára szárnyakat festünk.

Adj egy kis helyet álmod tavában...

Belényesi J. Tünde**Ahelyett**

Mennek az évek, a bús komor napok,
S nem tartok sehoh.
Mihez kezdek egy kartondobozzal?
Jobb életet,
Több szabadságot...
Miért ne lehetne?
Jó vicc az élet!

Egész nap barangolnék,
Játszanék a réten,
Veled, csakis veled,
Nem kellene semmi más.
Felettünk az ég,
Alattunk a barna föld,
Körülöttünk hó, sár,
Vagy a Zöld Óriássereg.

Kiskosztüm,
Kimért léptek,
Erősen csengő sarokkopogás,
Hűvös arc,
Szigorú tekintet,
Embertelen, vas szív,
Ez vagyok.

**A Hetedhéthatár-Fiatalok oldala wap oldala a
<http://tagtag.com/hetedhethatar>
címen érhető el a telefonokról.**

**A fiatalok alkotásai mellett Szabó Péter Levente
– a wap oldal létrehozója és szerkesztője –
sok hasznos linket is feltett
(meséket, híreket, keresés, és elérhető a MÁV-tudakozó).**

Joseph Murphy gondolata	Zúr			Tetszető- sebb	Noha	Félig be- savazó	2	Tűz igéje		Odaadó	Hitetlen	
	1			Elektron	Bitang	Csend- ben ráz		Gyógy- szer- gyárunk		Névelő	Gróf röv.	
	Igekötő			Nyílást bedesz- káz						Fogoly		
	3	Daraféle		Potom		Hűséges rég.				Epekedik	Tuba belső	
	4	Félig fázó				Kukucs- kál		Állóvíz			Hangta- lan rüh	
Vízi emlős			5	Mókus		Mohón iszik		Majdnem éber			Einsteinium	
Asszony- névképző			Aprókat lép	Droggal				Elevenen			Amper	
		Pottyantás		Fizikai képesség				Földbe temet			Fizikai idő	
		Máshollét		Elveszti az irányt				Kévtelen			Asszimi- lálódik	
Lantán		Egyen- ként				Kén vj.		Kevert ren			Helyhat. rag	
Hirtelen felvesz		Id. Károly				1000		Röp- cédula			Gatya vége	
				Hankiss ... poli- tológus					... Kata kultur- politikus	Fejetlen hotel		
Becézett Amália			Kérdő- szócska	Tv-csator- na		Kis csomó				Gaz		
Nebras- ka fele				Végtelen óra		Gramm				Becézett Lajos		
			Kukorica- tároló								Épület- szárny	
			Volga-p. város			Titkárnö igéje					50	
Miroszláv becézve			Látvá- nyos est			Nagy fő- zőedény						Hat. igenév képző
Határrag			Tőke- hasznót			Baranyai település						Kén vj.
		Kevert para	Vérfaktor	Katona igéje						Maró anyag		
		Tavaszi hónap		Mértéke- rendszer						Társasá- gomban		
Tompa fényű				Diplomá- ai testület		Nátrium vj.		Papír- mérték			Fél dáma	
				Kicsinyítő képző		Hosszabb kor		Egész			Félig sirató	
Strandon fekszik						Drága					50	
						Olajralép					Régi sírám	
Amu... üzbég f.				Kezde- tektől					Becézett Pál			
Becézett Borbála				Teremtőd					Előadó r.			
			Te meg én		Kezdeté					Patás állat	Kéz jelzője	
			Hat. névelő		Fél zakó						Semmi	
		Távol- keleti ország				Sí sport- ág						Kétfegyű mshg.
		Szabadíts										Félig arab
Létezik			Kevert tat			Kala- majka		Indulat- szó		Majdnem hűvös	Vissza tea	
Becézett Amália			Egy szál nővény			Földig lóg		Visszatett			Egyetem- mel kapcs.	
Korpusz				Kérdő- szócska	Kevert lököt							
Létige				Kevert lat	Végtelen lván				Indulat- szó			
		Kidőlné keverve							Tárgyrag	Fejetlen bűn		Párosan avas
		Névelő							Csendes Don	Csend- ben rak		Ismételt tiltás
			Sivatagi állatai						Muszlim szerzetes			Tanuló vezető
			1000						Észak r.			Olasz aj.
Kevert vita												

DRELICSKA ATTILA EMLÉKÉRE

KÉSZÍTETTE: CSÉPÁNYI PIROSKA

A keresztrejtvényt helyesen megfejtők és a megfejtést beküldők közül a szerencsés a Magyar Turizmus kártyát (értéke 4990 forint akciós áron) nyeri meg. Beküldendő Joseph Murphy gondolata április 7-ig, a szerkesztőség címére (7614 Pécs, Pf. 59.) postai levelezőlapra vagy levélben, illetve az e-mail-címre (hethatar@hethedhethatar.hu).

A február 24-i számunk rejtvényének megfejtése:
„Sokat beszéltek, szépet beszéltek, de ebből a hon még nem él meg.” (Petőfi Sándor gondolata)

A helyes megfejtést beküldők közül Zerinváry Barbara (1061 Budapest, Király u.) olvasónk nyerte meg a Magyar Turizmus kártyát.

Bibó István gondolata		Végzet- hívó	Jó ered- mény	Kevert kasztrálta Rablók lakhelye	Durva posztó Balkáni nép	Dúskál	Saját kezüleg	Maugli kigyója Galamb	Piaci árusító- hely Semmi	SZTKelőd	
		1								Csendes kés	
		Vízi- erőműves város Fluor						Elektron Évszak	Emelt félhang ÓE		
Idegen lekvár	2	Indiai aszakéta Mozdulat angolul			Csendes Ibiza Kis gödör		Királyi szék			Kefe- belső	500 Hegyi kérődző
		Lesza- kadás Fájdalom- csillapító					Lassan erőre kapó				
Női mese- figura Zsoké							Lóerő Katona- nóta		Magában éneklé	Takar Egyik pincért	
			Kevert nut		Csendes liba Alkalma- zott rövid.		Halló- szerv	Kiejtett mshg. Test- szöveteim		Sír	
Balti nép Bizony			Fejetlen nyaka			A srácot				Gép- kocsi röv. Nitrogén	
		Azonos mshg-k Mezei rágcsáló	Tankör röv. Pénz- intézet		Legyőzne ...-porrá						Mázol
Belül megfog			Kelme- festő- eljárás			Istállót takarít Mg. eszköz				100	Francia aj.
			Anna fele Pityereg	Zorro	Idegen fiúnév Rangjelző		Idegen férfinév Rénium vj.				Elektron Kötőszó
Végül fe- jetlenül Madár testrészt				Ritka férfinév Félfa						Valamint Spanyol aj.	
									Mértani forma		

KÉSZÍTETTE: CSÉPÁNYI PIROSKA

A keresztrejtvényt helyesen megfejtők és beküldők között lapunk egyéves előfizetését sorsoljuk ki. Beküldendő Bibó István gondolata április 7-ig, a szerkesztőség címére (7614 Pécs, Pf. 59.) postai levelezőlapra vagy levélben, illetve az e-mail-címre (hethatar@hethathatar.hu).

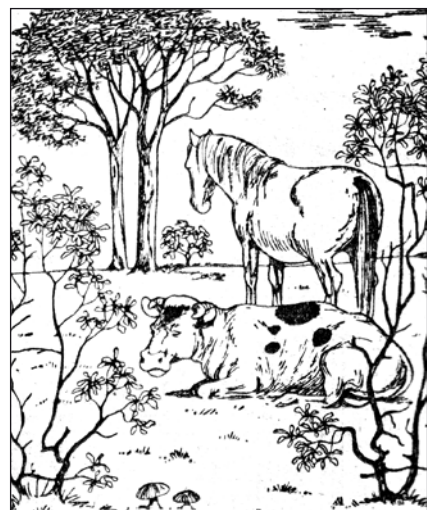
A február 24-i számunk rejtvényének megfejtése:
„A csúszómászók sohasem botlanak meg.” (Butulescu gondolata)

A helyes megfejtést beküldők közül lapunk egyéves előfizetését Galbiczek Károlyné (5600 Békéscsaba, Degre u.) olvasónk nyerte.

VARÁZSKÉP – 208.

DR. MÁNDOKI LÁSZLÓ NÉPRAJZTUDÓS EMLÉKÉRE

Első számunktól kezdve mindegyikben található varázskép. Dr. Mándoki László néprajztudós nemcsak rendelkezésünkre bocsátotta világhírű rejtvénygyűjteményének ezen darabjait, hanem versikéket is írt hozzájuk. Ezt a hagyományt folytatva Szigetvári-Szattinger Krisztián jóvoltából ismét versikékkal jelennek meg a varázsképek.

Aki megtalálja a képen a keresendőt, kiszínezi, a képet kivágja vagy fénymásolja, és nem rest **április 7-ig** borítékba téve szerkesztőségünk címére (7614 Pécs, Pf. 59.) elküldeni, megnyerhet **50 szelet csokoládét**.

*A tehén múgat,
A ló nyerít,
E vers nógat,
hogy ki nyer itt?
Aki megmondja,
Hol a gazda!*

A február 24-i számunk varázsképén a *harmadik kiskacsát* megtalálók közül **HOFFMANN GYULA** (7632 Pécs, Nagy Imre út) olvasónk nyerte az **50 szelet csokoládét**.

Bandi András

Autótolvajok – egy kicsit másképp

Bandi András

Ha valaki arra kérne, hogy egy szóban jellemezzem az Autótolvajok című színdarabot, azt mondanám: érdekes. Bővebben? Avantgárd, új megoldások, szerény díszletek között előadott életképek a Pécsi Nemzeti Színház Kamaraszínházában. A történet mai. De nem a mai világra született szereplőkkel. Egyenként véve, mindenik szeretetre méltó, és főleg szeretetre vágyó! Még talán a maffiavezér Dal is, egy nagy melák bűnöző, akinek még a gonoszság sem áll jól. A három fiatal, a megesett lányanya Móni, a drogos mütösfü Lacika, és a 20 évesen is második osztályba járó Áron külön-külön is megérnek egy szociológiai tanulmányt. Boldogságra – ha csak egy pillanatnyira is –, biztonságra vágnak, és ezt egymásban próbálják megtalálni. Móni osztja a kártyákat, csábítgat, de csak módjával, bár tudjuk, hogy „életében volt egy olyan szakasz, amikor mindenkivel lefeküdt”. Egy szóval, nem róla formázható meg az erkölcsösség szobra. És mégis.

Ha a gyorséttermet működtető nagynéni – aki egyébként a vége felé kiderül, hogy a Móni anyja – barátja, a maffiózó Dal úgy kívánja, simán enged az „erőszaknak”. A két fiatal pedig, újra hoppon marad. Im már sokadszor. Ők is próbálkoznak. Próbálnak megélni. A saját becsületes munkájuk mellett autók feltörésével, néha lopásával egészítik ki a keresetüket. Az ellopott autókat azonban, legtöbbször nem tudják elpasszolni, mindig

belenyúlnak, „nagykutyák” kocsiját lovasítják meg.

A rendőrségen pedig, lassan már törzsvendégek.

Aztán színre lép az izomagyú Brunn, a problémamegoldós, Dal csicskása. Ő, legalábbis először úgy tűnik, nem gondolkodik, csak tesz. Azt, amit mondanak neki. Ha kell, a testét gyúrja, ha kell „ügyet intéz”, vagy éppen embereket tüntet el. Egyszemélyes intézmény. Akár egy robot. Ám a második felvonásban kiderül, hogy a páncél vért alatt

Simon Andrea és Sztankay Orsolya

érző ember rejtőzik, méghozzá a megalázásra vágyó férfi, akit épp a törékeny Móni elégít ki, ostoroz meg. A produkcióért kapott pénzt pedig épp a százszor elutasított drogos Lacinak adja, hogy az kimásson a ... kalamajkából. Bocs, de majdnem átvettem a darab beszéd-

stílusát! Hát, igen. A színdarabban röpködnek a szlengok, mai beszélők, a mindennapi életben használt „kötőszavak”. Érdekes, de beleférnek. Legtöbbször nem öncélúak. Ebben a környezetben így beszélnek. Bár van pár ócska poén, elcsépezt szövegek is, amik talán kimaradhattak volna.

Az események felpörgése után a nézőközönség nagyobb része, talán már meg sem döbben azon, hogy a korrupt rendőr lepaktál a maffiavezérrel (aki a darab végéig abban reménykedik, hogy a legendás főnöke, Máriusz előlépteti), sőt talán még azon sem, hogy a „droggal cukrozott” tea elfogyasztása után a pap és a „szentfazék” idős hölgy elengedi magát, és saját énjét hagyja kibontakozni. Kivetkőznek magukból? Vagy csak levetik magukról az álruhát, lekaparják magukról a rájuk rakódott szociális mázat? Ennek eldöntését a színdarab szerzője, Németh Ákos, és a rendező Hargitai Iván a nézőkre bízta. Finoman csak azt próbálják sugallni, hogy az erőszak erőszakot szül, a gyengék, az elnyomottak néha fellázadnak, a büntetést megérdemlők pedig, ha későn is, megkapják a jussukat.

Ám a legnagyobb poén talán, a színdarab végére hagyott csattanó, amikor a két pénzhajhász fiatal ölébe hullik a töméntelen pénz, és ők azt önzetlenül felajánlják Móninak, hogy az anyja után utazzon Dél-Amerikába. De az elesett lány akkor világosítja fel őket,

Köles Ferenc, Urbán Tibor és Simon Andrea

hogy az ő édesanyja tulajdonképpen Ildikó, a nagynénje. Nincs is mire gyűjtenie. Az egész eddigi élete egy nagy csalás, önámítás volt.

A díszletek fémrácsok, ketrecek, lépcsők és létrák. A többi csak odaálmodjuk, a színészekkel együttműködve fantáziánkra bízunk. És ami érdekes, szinte látni lehetett a leharpott fejű sakkfigurákat.

A karakterek néhol elnagyoltak, másutt hangsúlyozottak. A színészek ebből próbálják kihozni a maximumot.

Összességében? Egy fiatal gárda újszerű, újító szándékú szárnypróbálgatása. A siker mércéje pedig a telt ház és a közönség darab utáni reakciója. Akik ott maradtunk (csak páran távoztak), a végén állva tapsoltunk.

MEGRENDELŐ

Megrendelem a Hetedhéthatár című közérdekű magazint

..... példányban 2006. év hónaptól

egy évre 2300 forint

fél évre 1150 forint

előfizetési áron (a megfelelő aláhúzendő).

Név:

Település: Irányítószám:

Utca, házzszám: Postafiók:

Tel./fax:

Fizetés: banki átutalással – postai csekken (a megfelelő aláhúzendő)

Egyéb megjegyzés:

.....
aláírás

A megrendelés alapján a kiadó küldi a számlát, illetve a postai befizetési csekket.

Visszaküldendő a szerkesztőség és kiadó címére:

7761 Kozármisleny, Mikszáth K. u. 24.

Bankszámlaszám: 50100112-12005985

(Nemzetközi: HU31-50100112-12005985)

Tillai Gábor

Európa kulturális fővárosa 2003-ban – Graz, 2.

A pécsi Szivárvány Gyermekház testvérvárosi vetélkedőjéhez

Második grazi sétánk előtt visszatérünk a tartomány és a város középkori történetéhez, hiszen a Várhegyről indulva a főúri, uralkodói központot ismerhetjük meg. A magyar kalandozások végén I. Ottó német-római császár alakította ki a Karantán örgrófságot, melynek része volt Stájerország is; a XI. században Traungau grófja kapta hűbérül a területet, s családi birtoka, Steyr vára után nevezte magát Steier örgrófsának. 1122-ben lett önálló Steiermark Karintia hercegségétől; néhány évtized múlva e tartomány is hercegség rangjára emelkedett. Magyar-cseh-német háborúskodások után 1276-ban Habsburg Rudolf kezére került a tartomány, aki 1282-ben fiának, Albertnek engedte át Steiermarkot; így vált az elkövetkező 636 évre Habsburg birtokká a terület. 1397-ben III. Albert és III. Lipót osztozott meg a tartományon; Lipótnak jutott a mai határok közé eső terület; ettől kezdve vált Graz a Habsburgok Lipót ágának fővárosává.

A város múltjának fontos évtizede volt az, amikor III. Frigyes német-római császár Grazból irányította birodalmát; ez idő alatt kezdtek a vár (Burg) és a székesegyház építésébe. Az uralkodó miszticizmusba hajló alkatának tulajdonítják az ekkor megjelenő betűszót (AEIOU) a város számtalan pontján – még a vár és a székesegyház falain is. Mivel maga sosem árulta el e rövidítés feloldását, érthető módon többféle feloldása született latin nyelven: pl. „Austria est imperare orbi universo” („Ausztia elvárja az egész világ feletti uralom jogát.”), illetve „Austria erit in orbe ultima” („Ausztia a világ végezetéig fennáll.”).

A várhegyen álló Óratorony (Uhrturm) a város szimbóluma is; az 1560-ban emelt épületben az ország egyik legöregebb harangja („halálraitétek lélekarangja”) szólal meg; egykor a kivégzéseket jelezték vele, majd a 19. században a kocsmák és kávéházak közönségének jelezte a zárórákat. Érdemes figyelmesen nézni óraszám lapját – itt ugyanis a nagyobbik mutató jelzi az órákat és a kisebbik a perceket.

1640-ben még egy egyszerű orgonát is beépítettek a toronyba; ezt hangjára utalva „stájer kürtnek” nevezte a köznyelv. Az 1554-ben ásott Türkenbrunnen (Török-kút) 194 m mély; a magyar-osztrák határvidék váraiban gyakori az ilyen várkút megnevezés – a hagyomány alapján ezeket török foglyokkal ásatták. (Itt valójában Német-kútnak kellene nevezni, mivel német bányászok dolgoztak rajta.)

A várhegyen áll még a Harangtorony (Glockenturm), amelyben a „Liesl” becenevű harang a vár 1557-ben lerombolt Szt. Erzsébet kápolnájára emlékeztet: 1587-ben 101

ágyúgolyóból öntötték e harangot; ezeket a töröktől zsákmányolták; ezért üt ugyanennyit a harang naponta háromszor.

A közeli sétányon álló fém oroszslánszobor a franciák elleni védelmet vezető Hackher nevű katonatiszt emlékét őrzi.

A Várhegy lábánál a Burgot III. Frigyes császár kezdte építtetni a 15. század közepén; a mai székesegyház közelében emelt palota volt a kezdet, majd egy tágasabb ún. „Frigyesvár” (Friedrichsburg) következett – ez a mai Lambrechterhof helyén volt. I. Miksa császár nagyobbította meg a várat – ezek az építkezések egészen a 17. század kezdetéig tartottak. A legérdekesebb része ennek az a gótikus kettős lépcső, amelynek két szárnyán az egyszerre indulók fordulónként összetalálkoznak.

Természetesen a közeli székesegyház a legértékesebb temploma a városnak, annak ellenére, hogy külsőre meglehetősen zömök, erőteljes falakkal rendelkezik. A kereskedők védőszentjéhez titulált (Szt. Egyed) román stílusú templomból III. Frigyes uralkodása alatt formáltak késő gótikus csarnoktemplomot; a külső falakat freskókkal díszítették, melyek egyikén (déli oldal) a város legkorábbi látképét élvezhetjük 1481-ből. (Ez rögzíti az előző év három ún. istencsapását; sáskajárást, a törökök támadását és a pestisjárványt. (Nyugati bejárata felett itt is olvashatóak a már említett AEIOU betűk.)

Belépve a templomba, számtalan művészi értékre figyelhetünk fel a gótikus hálóboltozattól kezdve a rokokó orgonán át a padokig. A bejárat felett hatalmas, jellegzetes alakot ábrázoló freskón, Szent Kristófot az úton lévő és vándorok védőszentjét látjuk.

A templom csupán 1786 óta központi temploma az egyházmegyének; II. József

uralkodása idején került át Seckauból a püspöki székhely. A szentélytől balra és jobbra található két relikviaszekrény tölgyfából, csontberakással készült elefántcsont faragásokkal; a Petrarca versét ábrázoló történet az észak-olasz Mantegna és műhelye tervei alapján készült; 1477-ban Paola Gonzaga mantovai hercegnő jegyajándékként hozta Linzbe, majd halála – mindössze 30 éves volt – után előbb Karintiába, majd a jezsuiták révén került Grazba.

A székesegyház déli oldalán, egy kis téren bújik meg II. Ferdinánd császár igazán olasz hangulatú mauzóleuma, amelyet az udvari építész és festő, Pietro de Pomis tervezett, majd halála után abbamaradt építése. 1687-ben az akkori uralkodó, I. Lipót rendeletére a híres barokk építész, a grazi születésű Fischer von Erlach fejezte be a manierista stílusú épületet.

A közeli régi egyetem (Alte Universitat) épületét azokban az években emelték, ami-

kor Pázmány Péter itt tanított teológiát és filozófiát 1603 és 1609 között. Az egykori jezsuita kollégiumot 1572-95 között építtették. Mindez a protestantizmus elleni harc jegyében született.

Luther Márton vallási megújulással kapcsolatos nézeteit a stájer társadalom legszélesebb rétegei között nyertek teret; bányászok, kézművesek, kereskedők, könyvkereskedők vették át. Így a 16. század közepére a stájer emberek többsége – döntően a nemesség és a polgárság – protestáns lett. Még a Szent Egyed plébániatemplom káplánjai is protestáns prédikációkat tartottak. Az 1555-ös augsburgi vallásbéke megadta a szabad vallásválasztás jogát. De II. Károly főhercegnek – aki 1564-től Grazból irányította Belső-Ausztriát – a török veszély miatt szüksége volt a protestáns nemesség támogatására. A nemesség vallási engedményeket várt el támogatásáért cserébe. 1580-ban a pápa – aki meglehetősen nyugtalansággal követte a fejleményeket – még egy nunciaturát is felállított Grazban. Kinyilvánították, hogy a főherceg és követői kivételével, csak a hóhér áldozhat/vethet Úrvacsorát. II. Károlyt ellenreformációs törekvéseiben a katolikus bajorok (1571-ben Bajorországi Máriát vette feleségül) és a jezsuiták támogatták – őket 1572-ben hívta be Stájerországba. A jezsuiták elsőrangúak voltak a katolikus tanítások terjesztésében. A lakosság lelki gondozásán keresztül (a város plébániatemploma lett rendjük központja) és az oktatási rendszer működtetésével érték ezt el – nem csupán az 1585-ben alapított egyetemet, de a teljes oktatási struktúrát is ők irányították Grazban. Amikor Károly főherceg meghalt fiatalon, Ferdinánd nevű fia 17 éves korában – 1595-ben – átvette a hatalmat Belső-Ausztria felett és erőteljes lépéseket tett a lakosság rekatolizálása érdekében. 1598-ban bezáratta a grazi protestáns kollégiumot. A következő esztendőben kiűzte a tartományból a protestáns prédikátorokat és szigorú szabályokat vezetett be. 1600 augusztusában Graz polgárainak a plébániatemplomban – Ferdinánd jelenlétében – kellett megtagadniuk a luteranizmust. A protestáns nemesség lelkiismereti szabadságát 1628-ban adta fel. Röviddel ezután vagy a katolikus vallást vagy az ország elhagyását választhatták. De azt mondhatjuk, hogy a nemesség „egy emberként” állt Ferdinánd mögé a harmincéves háború nehéz, kezdeti időszakában, amikor 1619-ben császárrá választották s Grazból Bécsbe tette át székhelyét. Csak II. József türelmi rendelete (1781) után térhettek vissza a protestánsok Stájerországba. Manapság a tartomány lakosságának több mint 80%-a római katolikus.

(folytatjuk)

Czupy György

A sokoldalú Descartes – 1.

René Descartes, a híres francia filozófus, tudós, matematikus 1596. március 31-én született, La Haye nevű faluban. Kitűnő jezsuita kollégiumban tanult. Húszéves korára jogi diplomát szerzett, de ügyvédi gyakorlatot soha nem folytatott. Meggyőződése volt, hogy nagyon kevés megbízható ismeret szerzhető bármilyen területen – kivéve a matematikát. Úgy döntött, hogy tanulmányainak folytatása helyett inkább utazgat Európában, és tapasztalatokat gyűjt a világban. Utazásainak költségeit bőven fedezte jómódú családjának jövedelme.

Descartes megfordult rövid ideig a *magyar hadseregben* is (mint hadmérnök), emellett ellátogatott Olaszországba, Lengyelországba, Dániába, Hollandiába, Bajorországba és más országokba is. Ezek alatt az évek alatt (1616–1628) megfogalmazta azt, amit az IGAZSÁG megismerése általános módszerének tekintett.

32 éves volt, mikor elhatározta, hogy megkísérli módszerét egy általános világnép megalkotására alkalmazni. Ekkortájt letelepedett Hollandiában. Itt nagyobb volt a gondolat szabadság, mint Európa többi államában. 1629 körül megírta „A szellem irányításának szabályai” c. munkáját, melyben felvázolta módszerét, de könyvét nem fejezte be. A könyv első ízben halála után több mint 50 évvel jelent meg.

1630–1634 között a természettudományok tanulmányozására alkalmazta módszerét. Az anatómia, élettan megis-

merése érdekében boncolásokat is végzett. Emellett jelentős kutatásokat végzett az optika, a meteorológia, a matematika területén.

Descartes egy könyvben kívánta közzétenni eredményeit, melynek címe „Le monde” (A világ) lett volna. Azonban amikor könyve már majdnem elkészült, 1633-ban tudomására jutott, hogy Olaszországban az egyház elítélte Galileit, amiért védelmébe vette Kopernikusz azon állítását, hogy a Föld forog a Nap körül – nem pedig fordítva. Descartes ezért úgy döntött, hogy könyvét nem jelenti meg, mivel ő is a kopernikuszi elv mellett foglalt állást. Ehelyett kiadta 1637-ben „Értekezések az értelem helyes használatának, s az igazságok megismerésének módszeréről a tudományokban” c. leghíresebb művét, melyet „Értekezések a módszerről” címmel rövidítetnek. Könyvét latin helyett franciául írta, hogy azok is el tudják olvasni, akik nem rendelkeznek klasszikus műveltséggel. Függeléként csatolta azokat a felfedezéseit, melyeket az optikában, a meteorológiában, geometriában tapasztalt.

Descartes elhatározta, hogy teljesen új alapokról indul el, ezért mindent kétségbe vont. Elméletének kiinduló pontja volt Isten, a külvilág létezése egy sor ügyes metafizikai érv segítségével. Filozófiai rendszerének középpontjába állította a „Honnan ered az emberi tudás?” ismeretelméleti kérdést. Majd rámutatott arra is, hogy *nem a hitből*, hanem a *kételedésből* kell kiindulni, ami ellentétes volt Szent Ágoston, valamint a legtöbb középkori teológus állításaival, kik a *hit* elsőségét hirdették.

Descartes kiemelte a különbséget a *szellem* és az *anyag* dolgok között (dualizmus szószólója). Ez a megkülönböztetés hatalmas filozófiai vitákat váltott ki, annak ellenére, hogy e megkülönböztetést már korábban is megtették.

Hitte, hogy a fizikai világ mechanikus alapon működik, ennek következtében minden természeti jelenség megmagyarázható mechanikai alapon. Ezért utasította el a babonát, mágiát, asztrológiát. Tagadta a különféle jelenségekre adott teológiai magyarázatokat, mivel közvetlen mechanikai alapon nyugvó indítékokat keresett. Visszautasította azt a nézetet is, hogy a különböző események azért következnek be, mert valamiféle távoli, végső célt szolgálnak. Alapvető filozófiai tétele volt, hogy az *emberi test* is mechanikai törvények szerint működik. Descartes hitte, hogy a tudományos kutatások eredményeinek alkalmazása a gyakorlatban a társadalom hasznára válhat, és ennek érdekében a tudósoknak kerülniük kellene a ködös elképzeléseket. Ha mélyebbre ásunk, látnunk kell, hogy Bacon, a híres angol filozófus már több évvel Descartes előtt hirdette a tudományos vizsgálódás szükségességét, az abból származó előnyöket. Descartes híres érvelése, a „gondolkodom, tehát vagyok” sem volt eredeti, mert több mint 1200 évvel korábban ezt már megfogalmazta Szent Ágoston is, csak más szavakkal. Ugyanígy „bizonyítéka” Isten létezéséről csupán egy változata az először Szent Anzelmusz (1033–1109) által bemutatott érvnek. Descartes 1641-ben kiadott híres könyvei a „Filozófia elvei” és az „Elmélkedések”. Mindkettőt latinul írta, de megjelentek francia fordításban is.

(folytatjuk)

Mert hétmérföldes csizma nincs...

Hungary Card

Kedvezmények utazásnál
szállodákban, éttermekben

a kártya ára 5520 Ft
egy hét alatt akár
14775 Ft-t spórolhat
és egy évben 52 hét van

www.hungarycard.hu

A Hungary Card megvásárolható:
valamennyi Tourinform irodában · nagyobb vasútállomások pénztárainál
Információ: Hotelinfo Kft., 1056 Budapest, Váci utca 78-80. · Tel.: 266-3741, 267-0896
www.hungarycard.hu

Jéki László

Polgári vagy katonai alkalmazás?

Hónapok óta a vezető hírekben szerepelnek az iráni és az észak-koreai atomprogrammal kapcsolatos tudósítások. A politikai tárgyalások megértéséhez röviden összefoglaljuk a hírekben szereplő fizikai fogalmakat.

Az atomreaktorokban történő energiatermelés és a pusztító atombomba egyaránt urán alapanyagot használ. A szabályozott energiatermeléshez azonban gyökeresen más izotóppozitív uránra van szükség, mint a bombához.

A természetben található urán kétféle változatban fordul elő. A könnyű uránizotóp, az urán-235 atommagjában 92 proton mellett 143 neutron, a nehezebb izotópban, az urán-238-ban a 92 proton mellett 146 neutron található. Ez a 3 neutronnyi eltérés jelentős különbségeket okoz egyes fizikai folyamatokban, mindenképp az atommaghasadásban.

Az urán-235 atommagja egyetlen neutron befogva könnyen hasad két közepeesen nehéz atommagra, eközben 2-3 neutron lép ki és jelentős mennyiségű energia szabadul fel. A felszabadult neutronokkal újabb maghasadásokat lehet előidézni, így egyre gyorsuló ütemben nő a neutronok és ezzel a maghasadások száma, láncreakció megy végbe. Az atomerőművekben a láncreakciót szabályozzák, korlátok közé szorítják, az atombombában nem. A nehezebb izotóp, az urán-238 nem rendelkezik ilyen jó hasadási tulajdonságokkal, csak gyors neutronok hatására hasad, ezért a polgári és a katonai alkalmazáshoz egyaránt a könnyű izotópra van szükség.

A természetes uránnak azonban csak 0,7%-a a könnyű izotóp, a túlnyomó részt a nehéz izotóp teszi ki. A felhasználáshoz ezt az arányt meg kell változtatni. Többféle eljárás létezik arra, hogy az uránban megnöveljék a könnyű izotóp részarányát. Iránban a gázcentrifugás megoldás kiépítésén dolgoznak, ez a kétféle izotóp tömege közti kis különbséget kihasználva változtatja meg az izotópok arányát. A dúsításhoz, az elérendő dúsítási foktól függően több száz, akár több ezer egymás után kapcsolt centrifugára lehet szükség. Az atomerőművi üzemanyaghoz néhány százalékra, a fegyveralapanyaghoz 80% fölé dúsítják a könnyű izotóp részarányát. Az uránércből először uránoxidot állítanak elő (yellow cake), majd ezt alakítják át gáz-halmazállapotú uránhexafluoriddá. Ez a gáz kerül a centrifugákba.

Az iráni helyzetet a Nature hírszolgálatának összefoglalója alapján mutatjuk be. Iránban van saját uránbányája (Sanghand), ebből a Bandar Abbasban felépített üzemben gyárt-

hatnak uránoxidot. A bánya már működik, a yellow cake üzem még nem. Iszfahánban az uránoxidot uránhexafluorid gázzá alakítják át, ez az üzem működik, az ENSZ Nemzetközi Atomenergia Ügynökség ellenőreinek felügyelete alatt. Urándúsító épül Nantanzban, néhány száz centrifugát már beszereltek, további ezrek beépítését tervezik. Körülbelül 1 év múlva lesz kész a Busherbén épülő 1000 megawatt teljesítményű atomreaktor.

Irán képes lehet az uránbányászattól az urán dúsításáig terjedő teljes technológiai lépcső-sorozat kiépítésére, működtetésére. A polgári vagy katonai alkalmazás az urán dúsításánál válik ketté. Ugyanazt a technológiát alkalmazva kismértékű dúsítással reaktorüzemanyag, nagymértékű dúsítással pedig fegyveralapanyag állítható elő. Ha az iráni uránt az orosz ajánlatot elfogadva Oroszországban dúsítanák, akkor ez a probléma megoldódna, garantálni lehetne a kismértékű dúsítást.

* * *

A Koreai Népi Demokratikus Köztársaság (Észak-Korea) atomfegyver programjának részleteiről kevés és bizonytalan információ látott napvilágot. Urán és plutónium hasadóanyag előállítására egyaránt felmerült.

Urán alapú atomfegyver hasadóanyaga létrehozásának főbb lépései: uránbányászat – ércfeldolgozás (urán-oxid, yellow cake gyártás) – az urán-oxid gáz-halmazállapotú urán-hexafluoriddá való átalakítása – urándúsítás (gázcentrifugás vagy gázdiffúziós eljárás).

2002. októberben az USA az atomsorompó-egyezmény megsértésével vádolta meg Észak-Koreát, mert amerikai adatok szerint urániumot dúsítanak. Ha az amerikai állítás igaz, akkor Észak-Korea nyilván a teljes urán ciklus minden szükséges elemével rendelkezik, és képes lehet kellően dúsított uránt előállítani. Ismeretes, hogy a Jongbjonban (angol átírással Nyongbyong) létesített nukleáris központban működik egy ércfeldolgozó üzem és atomreaktor fűtőelem gyártó üzem is létesítettek. Észak-Korea következetesen tagadta az urándúsítást, viszont elismerte plutónium programjának létét.

A plutónium mesterségesen előállított, az uránnál nehezebb elem. A Földön nem fordul elő, mert izotópjai már elbomlottak. A plutónium-239 izotóp az urán-235-höz hasonló kedvező maghasadási tulajdonságokkal rendelkezik, ezért atomfegyverek alapanyagaként is felhasználják. Plutóniumbomba volt az első amerikai kísérleti robbantás során

1945. július 16-án Alamogordóban felrobbantott bomba és a Nagaszakiban bevetett bomba. Plutónium-239 izotóp legegyszerűbben úgy hozható létre, hogy az urán nehezebb izotópjá, az urán-238 atommagja befog egy neutron, majd két lépésben plutónium-239 atommaggá alakul át.

Az energiatermelő vagy kísérleti atomreaktorok üzemanyagának túlnyomó többsége urán-238 izotóp. Az urán-235 hasadása során felszabaduló neutronok egy részét az urán-238 magok befogják és plutóniummá alakulnak át. Az atomerőmű típusától függ, hogy ez az átalakulási folyamat milyen mértékben megy végbe. Egyes reaktortípusokat kifejezetten plutónium gyártására fejlesztettek ki. Ilyen például a természetes uránnal, grafit moderátorral üzemelő reaktortípus.

A Jongbjonban központban üzemel egy ilyen típusú, 5 megawatt elektromos teljesítményű atomreaktor. Természetes uránt hasznosít, tehát nincs szükség az urán előzetes dúsításra, az urán-oxidból közvetlenül fűtőelemeket lehet készíteni. Becslések szerint ebben a reaktorban naponta 10-15 gramm plutónium keletkezik. Plutónium atomfegyverhez 5-8 kilogramm hasadóanyag elégséges, ez 2-3 év alatt előállítható. A besugárzott, plutónium tartalmú fűtőelemeket rövid idő után kiemelik a reaktorból és egy újrafeldolgozó (reprocesszáló) üzemben kivonják belőle a hasznosítandó anyagokat. (Hosszabb besugárzási idő alatt olyan izotópok is felszaporodnának, amelyek ellehetetlenítik a bomba felrobbantását.) Jongbjonban 1987 körül kezdték meg a jelentős reprocesszáló kapacitással rendelkező radiokémiai laboratórium építését.

A plutónium bombák megépítése bonyolultabb műszaki feladat, mint az urán bombák létrehozása. Az uránnál a kritikus tömeget két részre szétszedve építik be, a bomba felrobbantásakor egyesül a két urántömb. Plutóniumból így nem lehet bombát építeni, mert a láncreakció spontán beindulna. A plutóniumból gömbhéjat készítenek, ezt hagyományos robbanóanyaggal berobbantva hozzák létre a kritikus sűrűséget, ez az ún. implóziós megoldás. A gömbfelületre szerelt robbanóanyag részeit rendkívül pontosan egyidőben kell felrobbantani.

Észak-Korea az 1980-as évek végén hozza kezdett két nagyteljesítményű gáz-grafit atomreaktor építéséhez, az építkezést 1994-ben amerikai nyomásra leállították. A kieső villamos energia pótlására az Egyesült Államok néhány évig olajat szállított és új, plutónium gyártására alkalmas reaktorok építését ígérte meg, ez nem valósult meg.

Rónai Béla Magyarul – magyarul

Van-e logika a helyesírásban? *Rónai Béla*

Ezt a gyakran fölített kérdést most csupán helyesírásunknak egyetlen esetére vonatkoztatjuk. A 48-as szabadságharc bukása után hol itt-hol ott bukkant föl egy-egy férfiú, aki Petőfi-nek adta ki magát. Előbb-utóbb mind-egyikről kiderült, hogy nem az igazi, tehát hamis. Regényes életrajzokban, irodalomtörténeti tanulmányokban többször is találkozhatunk az *ál-Petőfi* írásmóddal.

Bizonytalanságunkat az okozza, hogy sem az 1954-es, sem a legújabb, 1984-es szabályzatban, sem a Helyesírási tanácsadó szótárban, sem a nemrég megjelent Helyesírási kéziszlótárban nincs benne az *ál*, illetve a *Petőfi* cím-szó alatt.

Az akadémiai szabályzat 11. kiadásában az *ál* (= hamis) szó bokrában szerepel néhány összetétel: *álarc*, *álhaj*, *álkules*, ... *álszent*, és a 111. ponthoz utalja az érdeklődőt, amely szerint: „Az olyan összetételeket, amelyekben a főnév minőségjelzője az összetett szóban lévő alakjában vagy jelentésében önálló szóként nem használatos (*al-*, *bel-*, *köz-*, *kül-* stb.) mindig egybeírjuk (*alelnök*, *belföld* stb.).

Ez a szabály azonban ebben az esetben nem alkalmazható mechanikusan, mert az *álpetőfi* formával vétenénk a tulajdonnév változtathatatlanságának szabálya ellen. Az *ál Petőfi* is rossz lenne, mivel az *ál* önmagában nem használatos. Marad tehát a kötőjeles megoldás, amely a kötőjellel jelzi az egybeírás szándékot, de meghagyja a tulajdonnévnek kijáró nagybetűt is. Tehát így: *ál-Petőfi*.

Ez az írásmód azért is logikus, mert a sokkal gyakoribb sorrend: tulajdonnév + köznévi kapcsolat megfordításáról van szó (*Petőfi-vers*, *Kossuth-díj*).

Nyugodtan elfogadhatjuk tehát a tételes szabály logikus kiegészítéseként a köznévi + kötőjel + tulajdonnév képletet, amely kiterjeszthető más hasonló esetekre is. Például Juhász Ferenc egyik szép versében „kövér útmenti *kő-Krisztusok*”-ról énekel. Nyakra-főre mégse alkalmazzuk, csak akkor, ha jelentésbeli vagy stilisztikai többletet érzékelünk vele.

Kiállításajánló

A tavalyi pécsi, mohácsi, s az idei ceglédi kiállítást követően március 31-én, pénteken 18 órától Fonyódon láthatók, a Feng Shui Galériában (Szent István u. 82.) **Dombyné Szántó Melánia** festőművész barátunk és szerzőtársunk alkotásai. Az április végéig megtekinthető kiállítást L. Csépanyi Katalin nyitja meg.

Dombyné Szántó Melánia a mohácsi kiállításon

Bandi András

POSZT-tájékoztató

Ez év február 28-án a Pécsi Nemzeti Színház első emeleti büféjében, a szép számban megjelent, érdeklődő sajtó képviselői előtt a szervezők tájékoztatót tartottak az idei Pécsi Országos Színházi Találkozó (POSZT) eseményeiről. A város részéről Toller László polgármester ismertette a tervezett helyszíneket (Szt. István tér Séta téri része, Káptalan utcai szabadtéri színpad, a FEK épülete, valamint a volt OTP épületének a márványterme), illetve a rendezvény költségvetését, és biztosította a jelenlevőket, hogy a 6. alkalommal megrendezésre kerülő esemény méltó körülmények között fog lefolyni.

A szakmai válogatást ez évben Márton András színész vállalta magára, aki 150 előadás megtekintése után fog dönteni a versenyprogramban bemutatandó 12-14 darabról. Döntéséről április elsején fogja tájékoztatni a nagyerdeműt, amikor élő adásban fogják kisorsolni az 5+2 póttagú zsűrit is. A POSZT rangját jelzi – s erre büszkék lehetünk, hívta fel a figyelmet, a válogatást végző színész –, hogy a hazai színházak már versen-

genek a pécsi fellépés reményében. A rendezvény körítéseként 150-200 kulturális programot, eseményt terveznek. Megpróbálják bevonni a környező nagyobb településeket (Mohács, Szigetvár, Sásd) is egy-egy előadás erejéig. A június 8-tól 17-ig tartó színházi, kulturális fesztiválon lesznek visszatérő vendégek, külföldiek (Japánból) és még a versenyprogramban is lesz meglepetés. Megpróbálják bevonni a színes eseménysorozatba a város múzeumait is, melyeknek a hírneve már túlnőtt határainkon. A díjkiosztó gálaesten a Miskolci Operafesztivál résztvevői fognak fellépni.

A jegyek árusítására május közepe táján fog sor kerülni, és megpróbálnak a tavalyi árszinten maradni – tájékoztató Stenczer Béla. – A szakma 40%-ban, a közönség pedig 60%-ban lehet majd jelen az előadásokon. A távolabbi jövőbe tekintve pedig, Jordán Tamás, a POSZT egyik szülőatyja, azt tervezi, hogy 2010-ben Pécsen találkozhatnak a világ magyar ajkú színházai.

Rónaky Edit

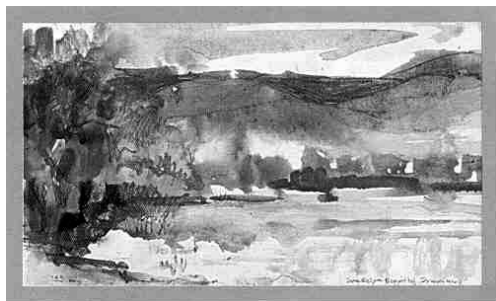
A színek bűvöletében

Svasticsné Bogáthy Zsuzsanna akvarelljeiről

Rónaky Edit

Örömmel mondhatom el: nekem megadtott az a nagy ajándék, hogy a gimnáziumban magyar nyelv és irodalomra *író* tanított: Tüskés Tibor. Sokkal nagyobb érzékenységgel nyúlt a versekhez, novellákhoz, regényekhez, mélyebbre ható, a művek esztétikai értékét gazdagabban feltáró elemzésekkel, nagyobb határfokkal irányított minket az olvasásra, a művek befogadására, mint ahogy azok a tanárok teszik, akik *nem* alkotók is egyben.

A Pécsi Városi Könyvtár meghívója olyan rajztanár kiállítására gyűjtött össze ma minket, aki maga is *alkot*. Pedagógiai hitvallása szerint a képzőművészetnek szinte valamilyen területét művelnie kell ahhoz, hogy a gyerekeknek mindezek lényegét és technikáját a tanításban át is adhassa. És valóban ezt teszi. Aki ellátogat a Séta térre, a Civil Közösségek Házába, a Barakonyi Klára vezette tűzzománc szakkör kiállításán megláthatja Svasticsné Bogáthy Zsuzsanna munkáit is, hiszen egy ideje a zománc táblaképektől az ékszerzománcig sokféle szép műtárgy kerül ki a kezéből. Egy időben elsősorban grafikusnak mondta magát – joggal, mert egyedi és sokszorosított grafikát egyaránt igen művesen készít, s tanítványai sorra hozzák ilyen jellegű munkáikért is a díjakat, az országos és nemzetközi elismeréseket. A montázs- és a kollázs-technikát is eredményesen műveli és tanítja. Továbbképzéseken, mesterkursusokon bővíti folyamatosan ismereteit. Az Apáca utcai Árpád-házi Szent Margit Katolikus Kollégiumban modernebb „átírásai” töltenek meg egy termet önálló kiállításán – mutatva, hogy valóban kimeríthetetlenül gazdag ez az életpálya.

Itt, a Várkonyi Könyvtár előterében most *akvarell-technikával készült tájképeiből* láthatunk egy összeállítást.

Az akvarell vonzerejének nem tud ellenállni festő, s tárlatlátogató sem. Könnyedsége, finomsága, levegős, áttetsző látványa mindenkit lenyűgöz. De még csodálói közül is sokan hiszik azt: nem is nehéz akvarellt festeni. Mert mi kell hozzá? Egy papírlap, kis festékdoboz, egy szál ecset, s már kezdetjük is – vízparton, hegytetőn, szobaablakból kinézve, akár autóbusszon ülve is. Pedig e látszólag könnyű műfaj sokrétű szakmai tudást, nagyon nagy gyakorlatot, pontos, biztos ecsetkezelést kíván. Rengeteg a hiba-

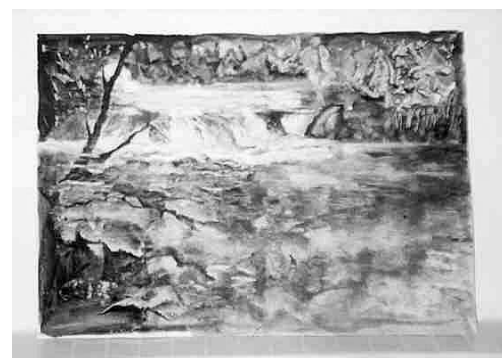
lehetőség. Ismernie kell a festőnek: melyik papírfajta mit tud, hogy kerülhető el a felhőlyagosodása, a nedves felületre vizesen felvitt festékrétegek sorrendjének melyek a szigorú szabályai, hogyan kerülhető el, hogy a vizes festék átfusson azokra a felületekre is, amelyeket érintetlenül akart hagyni. Nagyon gyorsan kell dolgoznia, hogy idő előtt meg ne száradjon a papír. Fejben meg kell szerkesztenie a kompozíciót. Tájkép esetében el kell döntenie: hol legyen a horizont vonala, mi kerüljön az előtérbe, milyen legyen a háttér, miféle finom tónusváltozásokkal érzékeltetheti a távlatot, milyen mély legyen az árnyéka egy-egy fának, bokornak, mit festhet meg elnagyoltan, foltszerűen, s mit aprólékosan. Minden évszak, napszak, időjárási helyzet új és új erőpróbát jelent az akvarellező tájfestőnek.

Miért örülök annak, hogy a sok-műfajú Svastics Zsuzsának éppen az akvarell-technikával készített, többnyire vizet, vízpartot megjelenítő tájképeiről beszélhetek? Mert nagyon közel állnak hozzám a folyókat, tavakat, a tengert megörökítő festmények, ahogy maguk a vizek is. Ebben a nyugtalan világban megállítanak, és nem eresztenek. Gyerekkoromtól kezdve a Balaton varázsolt el sima vizeivel, arany- és ezüsthídjaival, körülölelő hegyeivel, nádasaival, színes vadkacsáival, mostanában pedig a Dunához járunk csendért, nyugalomért, a téli folyó zajló jégtábláinak feledhetetlen látványáért, tavasszal gyönyörködni a parti fűzek zöldjében, nyáron a nap mézszínű csillogásában, a sirályok suhanó röptében, szeptemberben-októberben a ködpárát, az őszi meleg rozsdaszíneit, az ökönyál fátylait látva az elmúlásra gondolni. A vízpart, a természeti környezet az a hely, ahol *varázs-lat* érheti ma is az embert.

Svastics Zsuzsa ezt a varázslatot nemcsak átélte, hanem megörökítette – a mi számunkra is. Képein megfigyelhetjük a víz egyik legvarázsosabb tulajdonságát: a változékonyságot. Még a teljesen simának látszó vízfelület felszínén is megcsillan a fény, megvillan egy szellőfodrozta mozdulás. A dunaszekcsői, zebegényi alkotótáborokban festett dunai képeit nézve a folyó áradásában saját ifjúságunk elsodró erejét, lendületét érezhetjük, s nem kevésbé azt, hogy amint a hullámok futnak a Dunán, úgy szaladnak a mi éveink is. A parti fűveny, a nád, a sás, a bokrok, fák, virágok látványa szinte még a hangokat, illatokat is felidézi. A pogányi tóról készített képek közül egyiken a nap „fönn jár” az égen, a másikon leáldozóban van. Mindkét mű rokon meleg színekből harmonikusan megkomponált tájkép, de az esti nap meleg ragyogása valósággal bearanyozza a vizet. Több kép esetében is új árnyalatot vagy éppen ellenbirtó hatást ér el az alkotó egy-egy meglepő

elem „becsempészesével”. A nagy víz: a tenger látványa az ő ábrázolásában is vonzó, de kinek-kinek drámai élményt, olvasmányt, hírt is felidézhet.

Nagyon nagy kihívás az égbolt ábrázolása, mert az ég mindannyiunknak fontos: ránk borul, véd, rejtelmeket sejtünk mögötte. A kétség is izgatja az emberek többségét, sokunknak ez a kedvenc színe. Zsuzsa akvarelljei frissességükkel, lazúros felületükkel igen szépen érzékeltetik a vizek fölötti eget. Az ég kékjének és a felhők játékának érdekes ábrázolását láthatjuk az agárdi alkotótáborban készült képein. Más alkotásain felfedezhetünk rózsaszín égboltot és alkonyati lilás felhőket is. A sokféleség festője a természeti tájképek közé beopta a számbéki románkori templomrom képét is, mert az égből sugárzó fénynyaláb a táj részévé, sőt szervezőjévé, középpontjává teszi ezt az ember-alkotta épületet. Ugyanígy illeszkedik a képsorba a diófapáccal ábrázolt fa is, mert az akvarellekhez hasonlóan magán viseli alkotója művészetének sajátosságait: Svastics Zsuzsa pasztell-színű képei lehet-letlenek, pille-könnyűségűek. Alkotójuk lelkületét, tanári, emberi stílusát is közvetítik.

Zsuzsa már gyerekként belenőtt egy igényes környezetbe: meghitt családi ünnepek, szép terítések, szabni-varrni nagyszerűen tudó édesanyja munkái indították el az esztétikum értékéért fogadásának, művelésének és átadásának útján. Gazdag utat járt és jár be, sok-sok rangos útjelzőt sorolhatunk: tanórák, szakkörök, tanítási kísérletek, műemléki séták, kirándulások, alkotótáborok, szaktanácsadói tevékenység, tantárgy-pedagógiai műhely, egyéni és csoportos kiállítások, elismerések, kitüntetés.

Ahogy láttuk: a meghívón szerepel a „Pécs – Európa kulturális fővárosa” embléma. Bizonyára méltó lesz, lehet városunk erre a címre, rangra, ha ilyen alkotók, tanárok munkálkodnak itt, mint Svasticsné Bogáthy Zsuzsanna.

Elhangzott Pécsen, a Várkonyi Nándor Könyvtárban 2006. március 1-jén, a megnyitón. A kiállítás március 31-ig látogatható.

Dr. Vargha Dezső

„Hol vannak a katonák?...”

Bojárszky Attila: „A magyar páncélosok a Donnál” – II.

Dr. Vargha Dezső

Folytatjuk sorozatunkat a külföldön élő Bojárszky Attila írásának közlésével, amely ennek a korszaknak egy még nem közölt fejezetéről szól. Ez a rész az 1942. július 18-án kezdődő győztes 1. urivi ütközet utáni helyzet elemzésétől indul.

Az 1. urivi ütközet után – a szovjet belső megtorlás

„Az ütközetben a magyar páncélosok vesztesége minimális volt, mindössze egy T-38-asunkat lőtték ki, és egy másik sérült meg egy nehézgéppuska-találattól. Az ütközet legeredményesebb harckocsija a 30/3. század egyik félszakasza rajparancsnokának, Roszik János szakaszvezetőnek a járműve lett, amely négy szovjet páncélost lőtt ki. Őt a Kis Ezüst vitézségi éremmel tüntették ki.

A győztes ütközet utáni megérdemelt pihenő nem tartott sokáig. Augusztus hónapban minden eddiginél súlyosabb harcok kezdődtek, amelyekre már rányomta bélyegét a Szovjetunió Honvédelmi Népbiztosának 1942. július 28-án kiadott, hírhedt 227. számú, visszavonulást megtiltó parancsa, amelyet minden körletben kifüggesztettek, minden katonával aláíratnak, és amelynek kíméletlenül érvényt szereztek ezt követően! Ennek esett áldozatul többek között a magyar csapatokkal szemben álló 130. szovjet páncélos dandár egyik zászlóalj parancsnoka és komisszára is, akik alakulatuk gyenge eredményei miatt kerültek kivégző osztag elé!

A hónap elején a szovjet csapatok számos helyen próbáltak a Don nyugati partján hídfőket kialakítani. A két legjelentősebb ezek közül ismételtén az urivi és a korotajaki volt. A magyar hadvezetés – részben téves helyzetértékelés miatt – nem ismerte föl idejében, hogy a fő támadás Urivnál indult meg, ezért a tartalékban lévő páncélos hadosztályt Korotojak ellen irányította.

Az első támadás Korotojaknál

A kisváros elleni támadás 1942. augusztus 7-én délelőtt indult meg. A pán-

célos hadosztály nyugati irányból próbált meg betörni a településre. Az első lépcsőben támadó 30/II. sz. harckocsi-zászlóalj küzdelmét megdöbbenő érzékletességgel írta le a zászlóalj törzsszázadának segédtszti kocsijában küzdő rádiós, Móker József tizedes naplója: „...7 órakor rövid pihenő, és reggeli után indulás. Halmos fhdgy. (dr. Halmos Gyula főhadnagy, zászlóalj-segédtszti, harckocsi parancsnok) szerint csak gyalogos ellenállást kell leküzdenünk. Készülékemet behangolom, mert közeledünk a támadási vonalhoz. Az első harci lépcsőben támadunk a 4. századdal együtt... 11 órakor elérjük Korotojak szegélyét. Ezt jelentenem kellene, de megszakadt az összeköttetés. Bokor Árpád zászlóaljparancsnok parancsot ad a 4. századnak, hogy törjön előre. Ekkor hallottuk utoljára a hangját. 11 óra 30-kor jelzést kapok a parancsnoki kocsiból: a Gazda harcképtelenné vált! Nem akarok hinni a fülemnek és rákérdezek. A tényállás nem változik: a zászlóaljparancsnok járművét kilőtték! Így halt hősi halált vitéz Bokor Árpád alezredes, a 30/II. sz. harckocsi-zászlóalj parancsnoka.

Kinézek a kis résen. Romok közt megyünk. A szovjet elhárítás nagyon erős... Szökellésszerűen megyünk előre. Látom én is, amint tőlünk jobbra kb. 150 méterre egy páncéltörő ágyú csöve felénk fordul... De Halmos főhadnagy megelőzte egy repeszgránáttal... Megmentette az életünket. Erős a löporfüst, a levegő is átforrósodott a kocsiban. Az ingem rám tapad, nehezen lélegzem. Nem tudom, hogy a füsttől vagy az izgalomtól. Az első lövés izgalmatól... Váratlanul összeütközünk egy saját harckocsinkkal. Leesem a földre, de a borsisak megvédi a fejemet. Sem a kocsinak, sem az embereknek nem történt bajuk. A rádiózás annyira leköt, hogy alig-alig tudok kinézni a nyíláson. Teljes erővel tombol a harc. A tüzéségi becsapódások valósággal fölszántják előttünk az utat. Halmos főhadnagy becsületére váljék, időnként kinyitja a toronytetőt, tájékozódik, mi meg egy kis friss levegőt kapunk. Repeszgránátot küld egy házba, ahonnan

kézigránát-köteget akarnak hozzánk vágni. Kézigránát-kötegestül megsemmisülnek... Jóformán semmit sem látok a löporfüsttől, amikor előttünk egy nehézgéppuska tűnik föl. Tíz méterre vagyunk egymástól. Halmos fhdgy. a harckocsinkkal tiporja el a veszélyes tűzfészket...

Kocsink váratlanul nagyot zökken. Valami nagyobb árokba eshettünk. Vezetőnk mindent megpróbál, de hasztalanul. A motor csak erőlködik, de a lánctalpak képtelenek megmozdítani a kocsit. Helyzetünk válságossá válik, mert az ellenséges tüzéségnek a legjobb célpontot mutatjuk. Valamit mégis tennünk kellene, de nem tudnám, hogy mit. Halmos fhdgy. hidegvérrel ködgyertyát bocsátat ki. Épp ideje volt, mert egy lövedék alig téveszt el bennünket. A ködgyertyák egyelőre véde- nek sűrű füstjükkel, de meddig? A vezető most már valamivel nyugodtabban próbálkozik kimozdítani a kocsit. A 12 henger végül is szörnyű erőlködéssel megmozdítja a 10 tonnás kocsit. A lánctalpak csikorognak, ropognak, de kisegítenek a veremből. Alig indulunk meg, amikor egy mellékútról hirtelen kibukkanó saját harckocsink váratlanul ránk tüzel. Szerencsére ők is idegesek, ezért pontatlanul céloztak, és így sikerült ezt a váratlan találkozást is megúsznunk...’

A páncélos hadosztálynak sikerült a település nyugati részét elfoglalnia, de a velük együtt bevetett 12. Könnyű hadosztály nem nagyon boldogult a szívósan védekező szovjet erőkkal. Az ütközet után három kilőtt T-38-asunk maradt a csatatéren – köztük a 30/II. sz. harckocsi-zászlóalj hősi halott parancsnokáé –, emellett öt T-38-as és két PZ-IV.-es átmenetileg üzemképtelenné vált. A hősi halált halt parancsnok, vitéz Bokor Árpád alezredes helyét Luksch Péter őrnagy vette át, aki addig a 30/II. sz. harckocsi-zászlóalj törzsszázadának volt a parancsnoka. A velük szemben álló szovjet erők vesztesége mintegy 300 halott és 140 fogoly volt, ezen felül a páncélosok légtérben három szovjet repülőgépet lőttek le légvédelmi tüzeink.”

Bányai Tamás

Ablak mellé mikiegér

– Szenzációs! – mondta Roger Rogers az étterem közepéről szemlélve a bárpult mögötti falat. – Hát ez szenzációs!

Kende Géza szerényen lesütötte szemét, mint aki szégyenkezik a dicséret miatt. Mellette álló barátja száját csücsörítve bólogatott. Szerette, ha egy üzlet jól sikerül. Márpedig ez jó üzlet volt. Akkor is, ha neki semmi közvetlen haszna nem származott belőle. Átvitt értelemben, persze, igen. Két ember, akiket ő hozott össze, elégedett az egyezséggel, ebből még neki is kijut majd valami, idővel. A tulajnak tetszik a kép, miért ne tetszene, valóban jó, hangulatos, kiemeli az étterem jellegét. A festő meg pénz kap érte, s mi lehetne a jól végzett munka nagyobb elismerése, mint hogy jól megfizetik.

Előttük a bárpult, hat méter hosszú kecses hajó, mintha most simult volna a tengerparti sétányhoz. A bárpult-hajó mögött a sétány, karsú vasoszlopon álló hajólámpákkal, azon túl a tenger, szelíd hullámain óarany színnel ragyogja be a láthatáron nyugovóra térő napkorong. A hajólámpák a falra voltak erősítve, minden más – így a tartóoszlopok is, a tenger, az aranyló napkorong – festve voltak a falra.

– Szenzációs! – jelentette ki ismét Roger Rogers. Látszott rajta, alig tud betelni a látvánnyal. – Erre bizony inni kell valamit.

Letelepedtek az egyik asztalhoz, a mennyezetre függesztett halászhálók alá. Roger Rogers egy üveg whiskyt és három poharat hozott a bárpult-hajó mögül.

– Nem szoktam inni reggel, de most kivételt teszek – mondta. Koccintottak. – John, mondd meg a barátodnak, hogy igazi művész.

Kende Géza kezével intett, hogy nem kell fordítani, ezt még ő is megértette. Alig tudott valamit angolul, nemrég keveredett Amerikába, valami vallásos szervezet révén, s éppen Houstonba, ahol az olajkonjunktúrának köszönhetően pezsgett az élet, mindenkire rózsás jövő várt. A szervezet állta az amerikai letelepedéshez szükséges garanciát, az egyik tag pedig munkát szerzett neki egy takarítóvállalatnál. Ehhez a munkához nem kellett nyelvtudás, Kende Géza mégis szívből utálta. A vállalat egy képkeretező műhellyel egybekötött galéria takarításával is meg volt bízva, így ismerkedett meg a festő a tulajdonossal, akinek rögtön meg is mutatta néhány festményét. A képeket a tulaj kiaggatta a falra, közülük egy rövid idő alatt vevőre is talált, ami arra készítette Kende Gézát, hogy otthagyja a takarítóvállalatot. A többi kép azonban csak a szemet gyönyörködtette, s a festő már azon volt, hogy szégyenszemre ismét seprút vesz kezébe ecset helyett, amikor jósorsa összehozta John Cirakkal, tisztességes nevén Cziráki Jánossal, aki kávéügynökként tevékenykedett. Éttermekbe, irodákba szállította az általa képviselt cég termékeit, s rendszeresen szállított kávé a galériába is, ahol apró süteményekkel és nagymennyiségű eszpresszókávéval traktálták a potenciális vevőket. Cziráki Jánosnak megtetszett a festő

egyik csendélete, s noha nem vásárolta meg, elég volt megtudnia a galéria tulajdonosától, hogy a művész magyar.

Így ismerkedtek meg, és Cziráki János nem sokára összehozta a festőt egy vevőjével, akiről tudta, hogy új étterme nyitásra vár, ám legnagyobb bánatára a hajónak megtervezett bárpult mögöl csupasz fal mered a leendő vendégre.

– Nagyon ügyes keze van a barátodnak, rengeteg munkája lesz, ezt én garantálom – mondta Roger Rogers, és felpattant az asztal mellől. – Egy pillanat!

– Látod – jegyezte meg Cziráki János minden önteltség nélkül –, mondtam én neked. Ennek a pasasnak van ám ismeretsége! Nekem is, persze, de az más. Ez sokkal jobb körökben mozog. Meglásd, annyi munkád lesz, még ségedeket is kell alkalmaznál.

– Ehhez nem kellenek ségedek. Művészet ez, nem kőműves munka – mondta Kende Géza szerényen.

Roger Rogers visszatért az asztalukhoz.

– Igyatok még egy pohárral. Kis türelem, mindjárt jön a feleségem, annak is kell valami – mondta sokat sejtető széles vigyorral.

Poharuk éppen kiürült, amikor egy harminc év körüli, bronzvörös hajú, szorítóan szűk szoknyát viselő nő tipegett az étterembe. Az asztalnál ülőket élénk és affektált hellóval üdvözölte.

– Doreen vagyok. Roger, drágám, melyik a művész? – kérdezte, közben a bárpult-hajó mögötti falra nézett, s meg sem várva férje válaszáat, összecsapta két tenyerét, majd felkiáltott: – Hát ez isteni, drágám! Kéne még egy-két hajót is festeni a tengerre, de így is jó. A bébinek mesefigurákat gondoltam, olyan életszerű Walt Disney figurákat, vagy Sári Sárkányt, hehehe, Miki Egér helyett, de azt mégsem, az túl ijesztő. Ugye Roger, drágám, egyetértesz?

A festő hallgatott, egy szót sem értett az egészből, Cziráki János álmélkodva mosolygott, le nem vette szemét a nőről. Roger Rogers megfellebbezhetetlen egyetértéséről tanúskodva bólogatott.

– Yes, méhecském... – Akart még valamit mondani, de a nő megelőzte.

– Akkor mehetnék is – mondta. Arcára elégedett mosoly gömbölyödött, és biztatóan csillogó szemekkel nézett Kende Gézára. – A szerszámai úgyis kéznél vannak.

– De méhecském! A művész úr egész éjjel dolgozott!

– És nagyon fáradt? – kérdezte a nő csalódottan.

Roger Rogers zavart, bocsánatkérő arckifejezéssel fordult a két magyar felé.

– A feleségem azt szeretné, ha a barátod kifestené a gyerekoszobát, olyan, hogyszómonjam, bébiképekkel, élénk, vidám figurákkal. – Elhallgatott. Előbb beharapta alsó ajkát, mint aki így akarja elejét venni a szájára toladó szavaknak. Végül csak megszólalt: – Azt akarja, hogy a barátod már most hozzáfogjon.

Cziráki János fordított. Kende Géza megvonta vállát, aztán berámolta ecsetjeit, festékes tubusait és kannáit egy bőröndnyi táskába. Követte Doreent az étterem előtt parkoló, vadonatúj Lincoln Continentalhoz.

– Dolgom van – mondta Cziráki János az étterem ajtajában. – Nem tudok veled menni, de valahogy majd megértitek egymást.

– Persze – felelte Kende Géza. Elhelyezte bőröndjét a hátsó ülésen, ő maga betelepedett a nő mellé a hatalmas autóba.

Kétszintes ház előtt álltak meg. Kaktuszokkal szegélyezett terrakotta járda vezetett a kapunak is beillő, boltíves ajtóhoz. A nő szünet nélkül csevegett, még akkor is, amikor beillesztette kulcsát a zárba. Kende Géza meg csak mosolygott, időnként szemének hunyorításával jelezte, hogy figyelmes hallgató. A nőt nem érdekelte, hogy a festő szavát sem érti.

Az átriumszerű előtérből tágas nappaliba léptek, ahol egy aszott öregúr bőbiskolt lábtartós fotelben. Mellette öt-hat évesnek látszó fiúgyerek ült toloszékben. Nyakán és karján vaspántok, egykedvűen és szótlánul tekintett maga elé, mint aki régen beletörődött már, hogy guruló kalodába zárták.

Doreen odalépett a gyerekekhez, homlokon csókolta, majd – észrevéve a festő zavarodott arckifejezését – csak annyit mondott:

– Így született. – Aztán karon ragadta Kende Gézát, húzta magával, fel az emeletre.

A nő egy duplaablakos szobába vezette a festőt, amelynek berendezése mindössze egy polcos szekrényből, egy széles ágyból, valamint az ágy mellett álló éjjeliszekrényből állt. A polcokon játékok, könyvek érintetlenül. Az éjjeliszekrényen gyógyszeres tégelyek garmada. A fehérre meszelt falak rideg helyiség benyomását keltették a festőben.

Doreen behúzta maga mögött az ajtót. Kende Géza, háttal a nőnek, a falakat vizsgálta, képzeletében alakította ki a mesefigurák helyét.

– Mikiegér – mondta, és az ablakot körbefogó falra mutatva a nő felé fordult.

– Nem – mondta Doreen. Halálosan komoly volt, hangja határozott. – A pokolba mikiegérel! Egy egészséges gyereket akarok!

Szemeit le nem véve róla, közeledett Kende Géza felé. Gombolni kezdte égszínkék blúzát, láthatóvá váltak melltartóba szorított dús keblei. Kende Géza ellépett a nő elől. Megkerülték egymást, mintha valami furcsa táncot járnának. A nő került az ablak elé, a festő az ajtó közelébe.

– Nem! – mondta Kende Géza megrökönyödött, eltorzult arccal, kezét tiltakozólag magasra emelve. – Nem!

Kinyitotta az ajtót, kihátrált a szobából. Aztán le a földszintre, majd az aszott öregemberre és a nyomorék gyerekekre ügyet sem vetve elhagyta a házat.

Cziráki János még hetekkel később is kereste a festőt. De a galériában sem tudtak róla semmit.

Juhani Nagy János

Határesetek – 2.

A határok változása is produkálhat érdekes eseteket. Az útlevel nélkül barangoló Petőfi 1847 júliusában megtett vándorlását (Beregszász, Macsola, Tiszacsoma, Badaló, Erdőd) mai térképeken követve azt tapasztalnánk, hogy a menyasszonyához igyekvő költőnek háromszor kellene átlépnie országhatárt... Két évtizede a kárpátaljai Homok községben jegyeztem fel egy idős asszony visszaemlékezését: „1908-ban születtem az Osztrák-Magyar Monarchiában, Ruszinszkóban jártam iskolába, 1920-tól, a két világháború között Csehszlovákiában éltem, aztán Horthy Magyarországon, majd Ukrajnában – most meg a Szovjetunió nyugdíjasa vagyok.” Bejárta volna a néni fél világot? Dehogyan. Úgy élte meg a sajátos kelet-európai történelem nyolc évtizedét, hogy szülőfalujából, Homokról ki nem tette a lábát soha. S noha faluszéli háza előtt cirill betűs helységnévtábla hirdeti szűkebb hazája nevét (Holmok), ő maga oroszul egész életében csak annyit tanult meg, hogy „rubel dvádcaty”. Vasúti pénztárosként dolgozott; a legtöbbször Beregszászra kértek tőle vonatjegyet, s az egy rubel húsz kopejkába került.

A legérdekesebb határesettel a Brüsszeltől északkeletre, Rotterdamtól délnyugatra fekvő kisvárosban találkoztam. A belga-holland határon fekvő Baarle hovatarozásán különböző uralkodóházak civakodtak évszázadokig, mígnem a vesztfáliai béke 1648-ban – még ha meglehetősen komplikáltan is – kijelölte a végleges határvonalat. 1843 óta, amikor is Hollandia és Belgium véglegesítette közös határát, számtalanszor megkísérelték már a kisváros világszerte egyedinek számító helyzetének rendezését. Azóta, ha a baarlei polgár esti sétára indul, akaratlanul is legalább egy tucatszor lépi át az államhatárt. A világ e különleges kisvárosának lakói között

egyetlenegy sem akad, aki tudná, hogy otthon él-e vagy külföldön, hiszen a településen huszonegy belga és nyolc holland enkláve (valamely állam szempontjából egy másik államnak olyan területrésze, amelyet az ő szárazföldi területe zár körül) található. Az érintett felek eddig mindössze abban jutottak egységes álláspontra, hogy Baarléban nem érdemes holland benzint tankolni, amikor a szomszédos töltőállomáson jóval olcsóbb a belga üzemanyag.

A baarlei emberek már megszokták ezt a megosztottságot, s hogy identitászavarukat leküzdjék, gyakran időznek valamelyik holland vagy belga kocsmában. Ezt könnyűszerrel tehetik, hiszen a nyolcezer lelkes kisvárosban jut egy lakosra a legtöbb kocsmá az egész világon. Ha a derék polgár a sarki törzsasztalához telepszik le sört rendelni, még otthon van, ám ha a helyiség túlsó végében lévő bárpultnál akar fizetni, már külföldre kell mennie: a „Het Hoekske” nevű kocsmát ugyanis éppen középen szeli ketté az országhatár. Belga frankkal és holland forinttal egyaránt fizethet a szomszédos országban lévő mellékhelyiségbe szólítja a szükség.

A németországi Fritz Körmer vendéglős napjában százszor is átlépi a határt, anélkül, hogy kitenne a lábát a munkahelyéről. A Tauberszell (Ansbach körzet) közelében lévő vendéglőjének kellős közepén húzódik ugyanis a Bajorország és Baden-Württemberg közötti határ. Aki belép hozzá, a „Holdermühle” vendéglőbe, szemben találja magát egy jókora faoszloppal, egyik oldalán Bajorország, a másikon pedig Baden-Württemberg feliratú határjelző táblával. A jövevénynek ekkor el kell döntenie: ha Baden-Württembergben akar felhajtani egy pohár bort, akkor jobbra kell mennie,

ha pedig Bajorországban, akkor baloldalt foglal helyet a fehér-kék terítővel borított asztalok egyikénél.

A vendéglőben a konyha és a söntés pultja Baden-Württembergben van, az asztalok többsége ellenben Bajorországban. A vendégek a bajor oldalról érkeznek az udvarra, de szükség esetén Württembergben kereshetik fel a toalettet. Aki meghál a tetőtéren bérelhető szobák egyikében, bajor ágyban alszik, de már Württembergben tusol. A hatóságok ennek ellenére nem gondolnak határmódosításra – arra, hogy az épület ezentúl csak württembergi területen álljon. Az ok: túlságosan nagy költséggel járna, és különben is – rövidesen úgyszólván Európában él majd mindenki. A faramuci helyzet okozója Napóleon. A francia császár 1810-ben Hölderlmühlénél önkényesen vont a határt, amit Körnerék először 1924-ben léptek át – egy istálló felépítésével. Az állatokat is tartó vendéglős mosolyogva meséli: „Amit a tehének Württembergben legelnek, azt Bajorországban pottyantják el.”

Aki határörként töltötte sorkatonai szolgálatát – netán a nyírbátori kerületnél –, emlékezhet még Papp százados legendák és anekdoták övezte alakjára. A legénység köreiben csak „Stanci” néven emlegetett tiszt ellenőrző körútra indult. Lakodalom volt a faluban, megkínálták pár kupicával az őrsparancsnokot is. Ő ezek után fütyörészve, nótázva, cigarettázva (mindhárom vastagon tiltja a szabályzat) folytatta a járőrözést. Éber tekintetét azonban kaptos állapotában sem kerülte el a határsávban jól kivehető lábnyom-pár. Tüstént hívta a kerület parancsnokságát, s az adoma szerint akadozó nyelvvvel jelentette az ügyeletes hadműveleti tisztnek: „Egy fő határsértés befele, egy fő határsértés kifele – Magyarország létszáma változatlan!”

Jó Ember Díj – április 10-ig lehet jelölni

A Káplár László Emlékére Kulturális Alapítvány a névadó személye előtt tisztelegve létrehozta a Jó Ember Díjat – melyet évente egyszer ad ki a kuratórium döntése alapján. A díjátadás időpontja minden év április vége, a Zengőn honos bánati bazsarózsa virágzásának ideje. A Jó Ember Díjra a kuratórium április 10-ig fogadja el a jelöléseket, majd ezt követően hozza meg a döntést, hogy kit érdemesít elsőként a díjra. A kuratórium olyan személyek jelölését várja a Jó Ember Díjra, akik a szívükkel látva egyszerűen csak teszik a dolgukat önzetlenül, és közben észre sem veszik, hogy milyen sok ember javát szolgálják akár a mindennapokban, akár a művészetek területén. A Hetedhéthatar web-oldaláról – www.hetedhethatar.hu – elérhető a Káplár László Alapítvány honlapja. A Jó Ember Díjra a jelölést levélben az alapítvány székhelyén (7761 Kozármisleny, Mikszáth Kálmán u. 24.), telefonon a 30/575-3997-es számon, e-mail-en a hethatar@hetedhethatar.hu címen lehet megtenni.

Aki támogatni kívánja a Jó Ember Díjat, az az

50800104-11096568

számú bankszámlaszámra utalhatja át azt a pénzüsszeget, amellyel hozzájárul az alapítványhoz.

A közhasznú alapítvány adószáma: 18326859-1-02.

Motesiky Árpád

Régi októberi szüretetek 5.

Nemsokára szedelőzködöm és elindulok Kmetyó Mihály szőlőhegyi tanyája, hajloka felé. Miután odaérek, látom, hogy sok kerékpár van a kerítés mellé támasztva. „Nos, rosszkor jöttem, Miska biztosan a vendégeivel van elfoglalva” – gondolom, de kutyám nem törődik a vendégekkel, befordul a kiskapun. A kutyát megismeri.

– Gyere, gyere Árpád, ne kerülj ki! – invitál Miska, és kijön elém a pinceje melletti útra.

– Látom, vendégeid vannak, nem akarok zavarni! – háritom el az invitálást, de Miska továbbra is ragaszkodik, hogy térjek be hozzá. Engedtem a meghívásnak...

Kmetyó Mihály kürtösnek hallgatói is akadnak

A vendégek Észak-Csehországból, Zatecből jöttek, a beszélgetés nem okoz gondot, nincsenek nyelvi problémáink, különösen, miután kiderül, hogy a család férfi tagja, Bán Zsigmond, Galánta mellől, Felsőszeliből származik...

Node, gyorsan rátérek látogatásom céljára és okára, vagyis meg szeretném hallgatni Miska „dudálását” és le szeretném fényképezni dudáját. Miska nyugtat, hogy meglesz minden, de előbb kóstoljuk meg a borocskáját. Szívesen, mert jó borai vannak...

Újabb felszólításomra, vagy kérésemre

aztán bement hajlokába, és hozta mindkét kürtjét, mert kettő is van neki belőle. Az egyiket apjától örökölte, aki sok éven át szőlőcsősz volt, a másikat már maga készítette. Aztán belefúj, és nagyon elégedetten hallgattuk a kürt hangját, régi idők szavát...

A másik hagyományörzőhöz, a dudás Dudás Ferenchez is el akartam jutni, így hát búcsúztam Miskától. Szerencsém volt, Ferencet is a hajlokánál találtam, aki egyébként a híres nagycétényi folklórcsoport, a férfikórus tagja. A kürtöt saját maga készítette, a pizskor, a nyelv már segítséggel készült. A pizskort a kürtölés előtt vízbe kell áztatni, hogy puhább legyen és könnyebben szóljon.

Dudás Ferenc a férfikórus tagja

Egy picit elidőztem Ferencnél is, régi szüretekről beszélgettünk, meg azokról az időkről, amikor fináncok járták a szőlőhegyet és el kellett dugni előlük a mustot. De azért a szüretetek akkor is vidámak voltak...

A szőlő érésekor, szüret előtt és szüret táján gyakrabban szóltak a szőlőhegyi pásztorkürtök. Tegyük hozzá, hogy a szokottnál vidámabban, hiszen az újbort köszöntötték!

Törtely Zsuzsa

Megemlékezés Agócsy Lászlóról

A száz éve született neves karnagyról, zene-pedagógusról, Kodály követőjéről, Agócsy Lászlóról (1906–1993) emlékeztünk meg születése centenáriumán, akit maga a Tanár Úr

nevezett a pécsi éneklő ifjúság vezérének. A róla elkeresztelt, 1995-ben alapított magán zeneiskola szervezte a február 22–24. között zajló rendezvénysorozatot, amely méltán tartott számot országos figyelemre. Fő védnökei: dr. Sólyom László köztársasági elnök és Kodály Zoltánné, védnöke: dr. Kunszt Márta pécsi alpolgármester. Az első napon Ivasivka Mátyás pécsi karnagy a munkásságáról, a Kodály-szisztéma meghonosításában játszott szerepéről, Szesztay Zsolt debreceni főiskolai tanár, karnagy a közös pécsi tanárveikről, a Kodály által neki ajánlott „Az éneklő ifjúsághoz” című kórusművéről tartott előadást. Az általa gyűjtött népdalokból csendült föl néhány, majd a zeneiskola növendékhangversenye zárta a napot. A második napot Tillai Aurél professzor, karnagy róla szóló előadása nyitotta, ezt követte Csátityné Orcsik Judit zeneiskolai igazgató bemutató szolfézs órája 3. osztályosokkal. Szőnyi Erzsébet budapesti egyetemi tanár a szolfézs példatárak jelentőségéről érkezett, majd a zeneiskola tanárainak hangversenye következett. A harmadik napon elzarándokoltunk a Mátyás király ucai emléktáblájához, ahol dr. Vargha Dezső főlevéltáros mondott emlékbeszédet. Nagy érdeklődéssel kísért, a baranyai zeneiskolák részére kiírt, egész napos bicínium-tricínium verseny zajlott ezután, amelyet a Szőnyi Erzsébet vezette zsűri értékelt. Az emléknapot az értékelés utáni díszhangverseny zárta, amelyen neves pécsi művészekon kívül a zeneiskola művész-tanárai is fölléptek.

Képvisszavarázslás a váróterem falaira

Civil kezdeményezés indult az 1937-ben festett, a szekszárdi vasútállomás várótermét az 1980-as évek elejéig díszítő Szabó Dezső falfestmények újralfestésére közadakozásból. Amikor még gőzös masinák hozták-vitték az utasokat, a szekszárdi vasútállomás várótermében Szabó Dezső nagyméretű, vendégszeretetet sugárzó, színeivel, alakjaival varázslatos hangulatot teremtő faliképei fogadták az érkezőt és kísérték az útnak eredőt. Kérjük a szek-

szárdiakat, az elszármazottakat, a környéken élőket, s azokat, akiket távolról

jövet megölelt, akiknek kezet nyújtott a város, hogy segítsék a szándék megvalósulását.

VÍZ'P'ART Közalapítvány, 7100 Szekszárd, Szent István tér 28., adószám: 18851698-1-17. Bankszámlaszám: 71800037-11116305. A személyi jövedelemadója 1%-ával is támogathatja Szabó Dezső vasúti festményeinek rekonstrukcióját!

Dr. Gaál Attila múzeumigazgató és Rühl Gizella TolnaArt

HUmorzsák

Szigetvári-Szattinger Krisztián

2/3 oldala

Szigetvári János szellemében

Szigetvári-Szattinger Krisztián

Nyelvi háborgásaim

Egyre többször hallom tévében, rádióban, olvasom különböző helyeken, hogy többes számot használnak ott, ahol szerintem egyes szám is elegendő lenne.

A példák sorozatát kezdjük a divatos színházi mondattal:

„Kapcsolják ki mobiltelefonjaikat és foglalják el helyeiket!”

A „mobiltelefonjaik” még hagyján, hiszen egy telefon már nem telefon a mai világban! De a „helyeiket” csakis a nagyon kövér emberek tudják elfoglalni, és akkor még nem tudjuk, mi történik a székek karfájával (vagy karfáival)!

Folytassuk a gondolatsort: „foglalják el helyeiket, nyissák ki füleiket, hunyják be szemeiket és hajtsák le fejeiket!”

Ugye, hogy egyre kellemetlenebb a színházi látogatás és akkor még el sem kezdődött az előadás?!

Most nézzünk egy igazi klasszikust, ahol nem is tűnik fel a hiba:

„Hol sírjaink domborulnak,
Unokáink leborulnak,
És áldó imádság mellett
Sorolják szent **neveinket.**”

Aztán hallgatom a Kaláka karácsonyi CD-jét, ahol így szól az ének:

„Hogy ültem a tűz melegén,
hát íme egy fényes legény
hirdet glóriát, örömet,
mely megnyitja **szíveinket!**”

A „neveinket” még hagyján, így jött ki a szótagszám, de a „szíveinket” helyett a „szívünket” szívmelengetőbb lenne! Még akkor is, ha jó lenne több szívvel élni; hosszabb lenne az életünk! Bár van, akinek akkor is kőből lenne mindkettő...

Olvasom A Gyűrűk Urát Göncz Árpád fordításában, és szemet szúr, amikor a hősök „szorosán magukhoz fogták kardjaikat”, vagy egy angolról magyarra fordított Wass Albert novellában, hogy „szorosán fogták puskáikat”.

Egy kard vagy egy puska egy ember kezébe éppen elegendő lenne. Még sok is!

Antony Beevor: *A spanyol polgárháború* című könyvének 538. oldalán olvasom: „a lányok kimentek a frontra, hogy meglátogassák vőlegényeiket.”

Ez bizony már enyhe perverzió, mert egy vőlegény bőven elég, még háború idején is!

A felsorolást még hosszán folytathatnám az olyan gyöngyszemekkel, mint:

Megszabadítja lelkeiket, elássa tetemeiket, megleli koporsóikat, vagy megtalálja koponyáikat!

Erről eszembe jut a régi történet, amikor a tréfás múzeumigazgató bemutatja Napóleon gyermekkori koponyáját.

Olvasom az egyik újságban a jókívánságot: *Isten áldja meg családjaikat.*

Ezen nem lepődünk meg annyira, minthogy azon se, hogy üdvözljük gyermekeiket. Akinek egy gyermeke van, az érzi magát furcsán. De mi lenne, ha azt mondanánk, hogy Isten óvja férjeiket, feleségeiket.

Hogyan is búcsúzhatnék ezúttal:

Üdvözlöm kedves Olvasóimat, remélem, itt helyes a többes szám!

Rónaky Edit

Éles anyanyelvünk

Rónaky Edit

(Kerekes László könyvéből)

Ahhoz is évek kellene, hogy a korodat meghazudtolhasd.

Élenjáró nyelved többször válik hátrányodra.

Többet mond az ünnepi csend a legszébb ünnepi beszédnél.

Kakasban a szemétdomb is az emelkedettség érzését kelti.

Mézesmazzag láttán még nem muszáj kötélnek állnod.

Egy tojás nemcsak öntelt, de fennhéjázó is.

Egy portréban az arcél és nem az él-arc a fontos.

Az üresfejű is inkább a másét igyekszik telebeszélni.

Eredetünk költői, jelenünk drámai, a magyarázat prózai.

Nemcsak fordul a köpönyeg, de téről is.

Holdkórosnak is csak karnyújtásnyi a valóság.

A szem a lélek tükre, mégis a testben gyönyörködik.

Egy csavar szakadatlanul körmenet-re jár.

Ördögi falfirka: megjelenésedre feltétlenül számítunk!

Mennél kényelmesebb leszel, annál több ábrándot kergetsz.

A bölcsesség csak idővel, az ostobaság már idő előtt megnyilvánul.

A legtöbb testépítő inkább csak észbontó.

Némelykor a ficam is lehet izlés dolga.

Ha mindig az igazságot szomjúhozod, elfogy körülötted a levegő.

Bármiféle hangütésbe a csend törik bele.

Jó szóból is megárt a sok.

Fantázia soha nem a kell miatt van, de mindig a van miatt kell.

Mindig annyit beszél, hogy nem tudjuk, miről szól.

Egy elhúzott száj nem ábrázolás, hanem kifejezés.

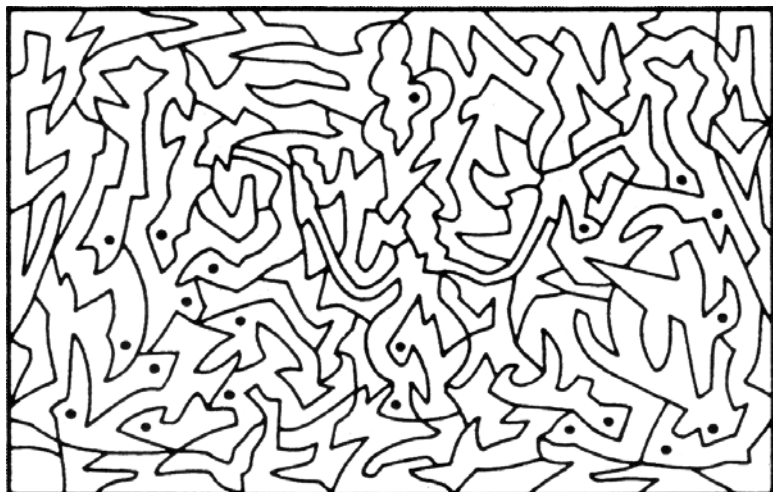
Kézi vezérléssel érvényesül az ököljog.

Örökös súrlódásban az együtttható is elkopik.

Tömeget szolgálni – tömeggé kell válni.

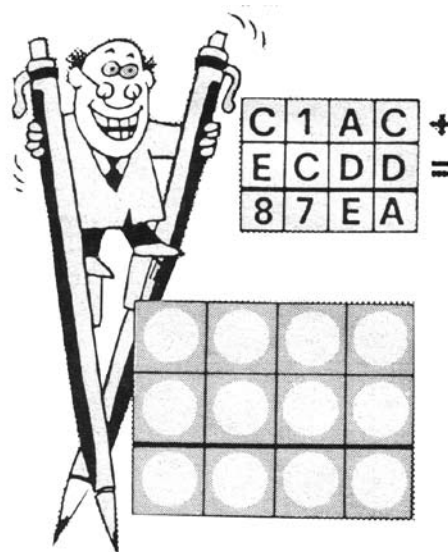
Logika- és memóriafejlesztés

Ábra

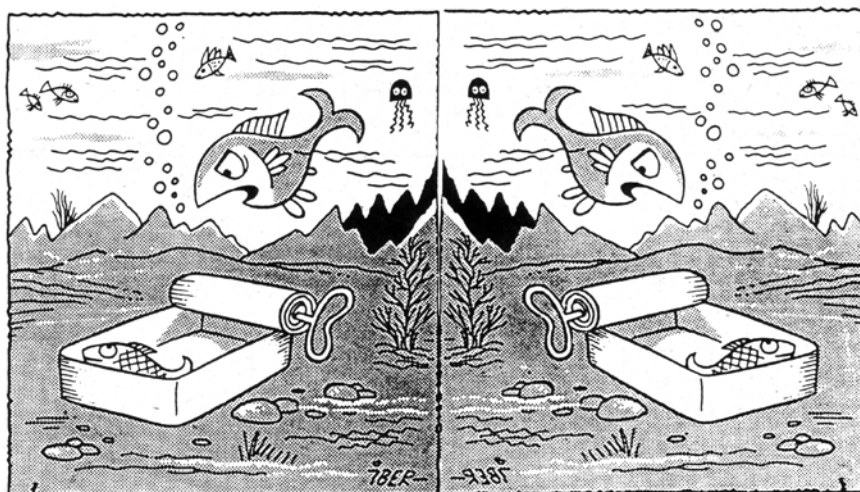
Ha a pontokkal jelzett részeket kiszínezzük, mi látható a képen?

Számok

A betűket milyen számmal helyettesítve jön ki az eredmény?

Tükörkép?

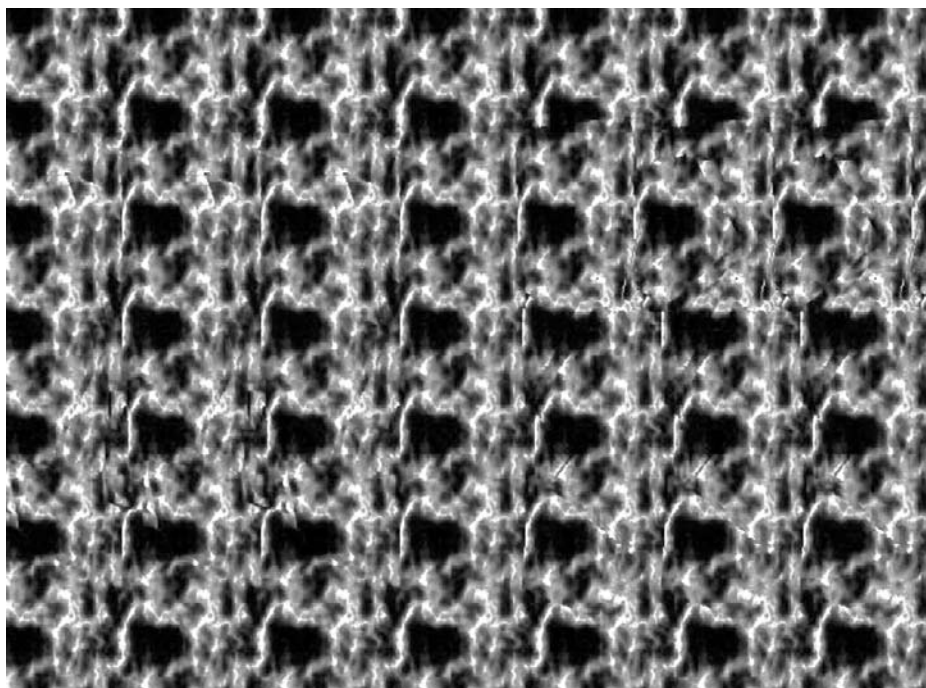

A tükörképek között négy eltérés van. Hol?

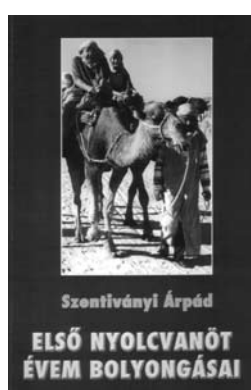
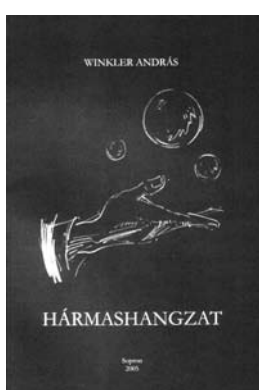
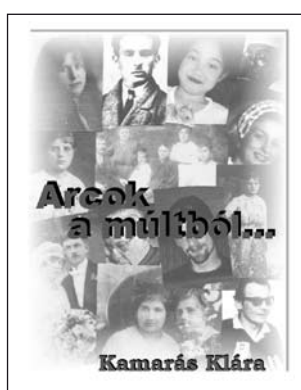
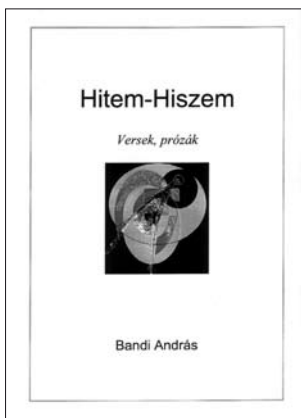
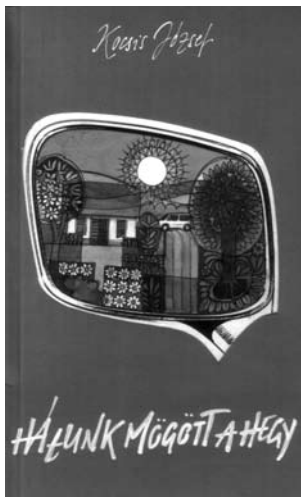
Tér-kép

A szöveg melletti képen felfedezhető egy elrejtett ábra, mégpedig térben érzékelhető!

A háromdimenziós kép úgy válik láthatóvá, ha a képet szorosan az orrunk elé tartva, a részletekre nem figyelve nézzük, majd lassan eltávolítjuk magunktól – olvasótávolságban kiderül, mi rejtőzik a képen!

Könyv- ajánlónk

Szarvas István

Polgár a pályán

Szarvas István

A közelmúltban mutatta be a sajtó képviselőinek a budapesti Kogart házban pályarajzát Magyarország 2004-ben lemondott miniszterelnöke, Medgyessy Péter. A mintegy százfős hallgatóság között megjelent Göncz Árpád ex államelnök (1990–2000) Boross Péter ex miniszterelnök (1993–1994), Horn Gyula ex miniszterelnök (1994–1998) és Gyurcsány Ferenc miniszterelnök (2004–).

A könyv, bár a szerző úgy jellemezte, hogy nem könnyű olvasmány, számomra az volt, mondhatnám lebilincselő. Az utóbbi években, amikor divatja van ilyen életrajzi könyveknek, hozzá hasonló olvasmányos, érdekes, korrekt, hasznos művel nem találkozottam. Lehet, hogy ehhez hozzájárult, hogy a szerző-

vel és azokkal, akiről ír, személyesen találkoztam és többször beszélgettem.

Medgyessy Péter 1942-ben született Budapesten. 1961–1966 között a Budapesti Közgazdasági Egyetemen tanult, elvégezte az elméleti politikai gazdaságtan szakot, majd doktorált. 1966–1982 között a Pénzügyminisztériumban dolgozott különböző posztokon, 1982–1986 között pénzügyminiszter-helyettes, 1987-ben pénzügyminiszter, 1988–1989-ben

miniszterelnök-helyettes volt, majd a gazdasági ügyek felelőse a rendszerváltás kormányában. 1990–1994 között a francia Paribas Bank Rt. magyarországi elnök-vezérigazgatója, 1996–1998 között pénzügyminiszter a szociáldemokrata-liberális kormányban, 1998–2001 között az Inter-Europa Bank igazgatóságának elnöke és az Atlasz Biztosító Rt. alelnöke, 2002–2004-ig a Magyar Köztársaság miniszterelnöke a szociáldemokrata-liberális kormány élén, 2004 októberétől a kormány felkérésére rendkívüli és meghatalmazott utazó nagykövetségként nemzetközi missziókat vezet.

A könyv előszavában így ír: „Tudtam, hogy előbb-utóbb meg kell írnom mindazt, ami az elmúlt hatvan évben megtörtént velem. Talán

történelmi szempontból is izgalmas, hogy a háború alatt Magyarországon született középosztálybeli gyermek miként válik a nyolcvanas évek végén pénzügyminiszterré, miniszterelnök-helyettesé, majd a rendszerváltás után nagy bankok első számú vezetőjévé, végül az új korszakban az ország miniszterelnökévé.” Későbbiekben így folytatja „Szeretnék köszönetet mondani mindazoknak, akik társaim voltak az anyaggyűjtésben. Szimbolikusan mindenkinek, aki életem része volt. És azoknak, akik most e könyv megírása során időnként terelgették gondolataimat, faggattak és visszakérdeztek; beszélgetőpartnereimnek: Fellegi Tamásnak, Fűzes Oszkárnak és Gulyás Erikának. A könyv arról szól, hogyan láttam az elmúlt hatvan évet. Még a látszatát se kívánom kelteni a teljes tárgyilagosságnak. Én így éltem meg. Sokan így éltük meg. És sokan nem így.”

A könyv egyik nagyon érdekes része, hogy miért Kovács Lászlót javasolta az Európa Bizottságba. Így ír erről. „Örölnék neki, ha eredményt hozna a baloldalnak a lemondásom, de ettől még soha nem bocsátom meg az elmozdításomra szervezkedő szocialista vezetőknek, hogy nem voltak képesek normális emberi módon kezelni ezt a helyzetet. Nyilván felvetődik még egy kérdés, hogy mindenképpen vajon miért javasoltam Kovács Lászlót az Európa Bizottságba. Ráadásul Balázs Péter ellenében, akit Brüsszelben mindenki sokkal jobb megoldásnak tartott volna. Volt egy ígéretem, ami olyan pillanatban hangzott el, amikor nagy szükségünk volt egymásra. Én nem tartottam volna korrekt megoldásnak, ha ilyen helyzetben fittyet hányok erre az ígéretre.”

A könyvbemutató után dedikálta számomra könyvét és készséggel válaszolt kérdéseimre.

Miniszterelnök Úr! Ön sikeresen végezte nagykövetségi megbízatását, jelentős eredményt ért el a kínai és az orosz kapcsolatok fejlesztésében. Miért hagyta abba ezt a munkát?

Önnek nem teljeselek az információi. Nem hagytam abba, hanem szüneteltetem, mert úgy érzem így etikus. A választások után fogok dönteni, hogy folytatom vagy nem.

Kétszer is volt pénzügyminiszter. Kíváncsi lennék, mint szakembernek a véleményére, mikorra tartja reálisnak az euró bevezetését, elképzelhetőnek tartja 2008-as dátumot?

Úgy gondolom, a 2011–2013 közötti időpont a reálisabb.

» Rádióműsor «

RÉGIÓ RÁDIÓ – A Magyar Rádió Pécsi Körzeti és Nemzetiségi Stúdiója

Műsorrend magyar nyelven, hétköznapokon

HAJNALTÓL REGGELIG

FM 101,7 MHz, 71,81 MHz, AM 873 kHz

5.55	Műsorkezdés, hírek röviden
6.00	Reggeli Krónika – Kossuth Rádió
6.15	Dél-Dunántúli Krónika
6.23	Regionális lapszemle
6.30	Hírek, közlekedési információk
6.38	Sportösszefoglaló – Radity Milenko hírei
6.45	A Dél-Dunántúl híreiből
6.52	A nap témája – riportban
7.00 – 8.00	Az előző óra menetrendje
8.00	Hírek
8.05 – 9.00	Magazinóra riportokkal
9.00 – 12.00	Nyitott stúdió! Interaktív műsor sok-sok slágerrel. Felelős szerkesztő: <i>Gombár Gabriella</i>
12.00	Déli Krónika

DÉLUTÁN

FM 101,7 MHz, AM 873 kHz

13.00	Dél-után – a Régió Rádió zenés magazinműsora, benne többek közt:
HÉTFŐ:	Vitaforum politikusokkal, Auto-motor 101.7 (Szerkesztő: <i>Gungl László</i>)
KEDD:	A jövő útjai – regionális térségfejlesztési óra, Ezerszínű Baranya (turisztikai magazin kéthetente), zöld magazin; (Szerkesztő: <i>Kovács Miklós</i>)
SZERDA:	„Jelige” – Apróhirdetések, nagy történetek... Különleges apróhirdetések története után nyomozunk 15 órától <i>Gombár Gabival, Völgyesi Nikolettal, Zsoldos Lászlóval és Kovács Miklóssal</i> ; Fogadó – gasztronómiai magazin; (Szerkesztő: <i>Zsoldos László</i>)
CSÜTÖRTÖK:	Színház-tér (színházi magazin); Somogyi történetek (Szerkesztő: <i>Nagy Gábor és Koszits Attila</i>)
PÉNTEK:	Filmmagazin, hagyományápolás órája, életmód-magazin; (Szerkesztő: <i>Varga László</i>)
18.00	Esti Krónika
19.00	Estidőben! – szórakoztató műsor telefonos játékokkal és oldies-slágerekkel, nosztalgia-muzsikával 22 óráig;

Hétfői műsorrend magyar nyelven

Szombat

9.00 – 12.00	Jó pihenést! – magazinműsor <i>Völgyesi Nikolettal</i>
12.00	Déli Krónika
13.00	Hangulatbrigád! Élet, zene, fiatalság – a Régió Rádió ifjúsági műsora
14.00	Édes Éter! – interaktív telefonos kívánságműsor 18 óráig <i>Bizse Ferencsel</i>
18.00	Esti Krónika
19.00	Estidőben!

Vasárnap (hírek óránként)

8.00	„Kapocs” – ökumenikus magazin
9.00	Művészbemutató, Somogyi magazin, Tolnai magazin (heti forgóban)
10.00	Archívumunk értékei ill. portréműsor
11.00	Zenés kívánságműsor minden vasárnap. (Telefonszám az adás idején: 72/518-318. Levélben is várjuk a kéréseket, üzeneteket: PÉCSI RÁDIÓ, Pécs, 7601 Pf.: 200. A levelezőlapra írják rá: „Vasárnapi kívánságműsor”)
12.00	Déli Krónika
14.00	Kórusdobogó, Komolyzenei kaleidoszkóp, Lemezborze (heti forgó)
15.00	Ismétlőóra
16.00	„MÁS” – a Dél-Dunántúlon élő kisebbségek magyar nyelvű műsora
17.00	Pannon koncerttűkör – a Pannon Filharmonikusok Pécs és a Régió Rádió közös műsora (A sorozat szerkesztője: Kovács Attila)
19.00	Estidőben – sportos formában! Minden hónap első vasárnapján jelentkezik a „Magyar sport élő legendái” című rovatunk;

Nemzetiségi műsoraink

Horvát nyelven:	
AM 873 KHz	9.00 – 10.30, 20.00 20.30
Német nyelven:	
AM 873 KHz	10.30 – 12.00, 19.30 – 20.00
Szerb nyelven:	
AM 873 KHz	13.00 – 14.00, 20.30 – 21.30

A pécsi Régió Rádió elérhetőségei:
Telefon: 72/518-333, Fax: 72/518-320
E-mail: peccsradio@radio.hu
Net: www.peccsradio.hu

MÉLYÉPÍTŐ ÉS SZOLGÁLTATÓ KFT.

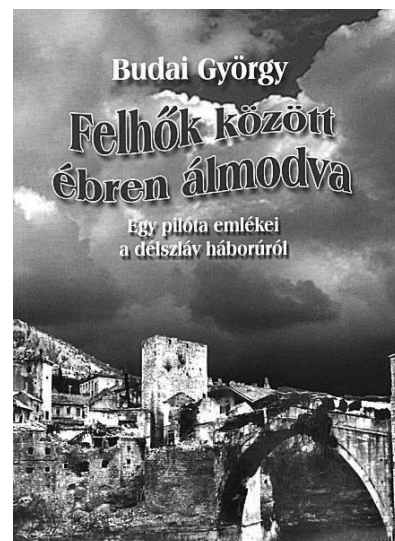
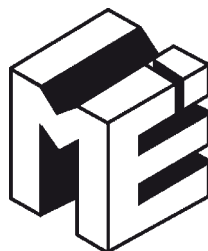
7622 Pécs, Sport u. 5.

Tel.: (72) 315-567, 324-404, 325-332, 336-837

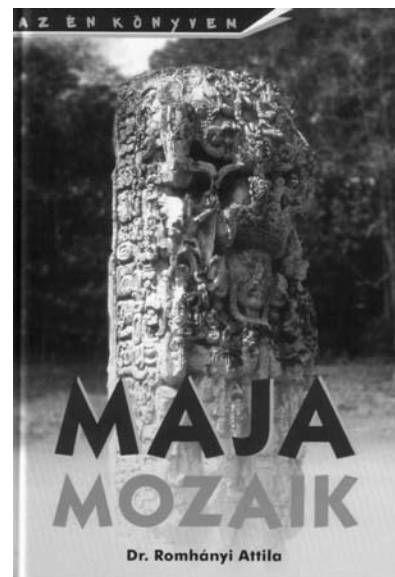
Fax: (72) 314-325

KÖZMŰ-,
ÚT-,
MŰTÁRGYÉPÍTÉS,
SÍK- ÉS MÉLYALAPO-
ZÁSOK KIVITELEZÉSE,
FÖLDMUNKA VÉGZÉSE,
FŐVÁLLALKOZÁS

Könyvajánló

Április – Tavaszho, Szent György hava						
H	K	Sze	Cs	P	Szo	V
					1 ♠	2 *
3	4 ♠	5 ☉	6 ♠	7	8	9
10 ♠	11 ♠	12	13 ●	14	15	16
17 ♠	18	19	20	21 ☉	22 ♠	23
24 L	25	26 ♠	27 ☉	28	29 ♠	30

- ☉ Első negyed ○ Újhold ☼ Kőd
 ☽ Utolsó negyed ♠ Csapadék * Hó
 ● Telihold L Lehülés

Megjegyzés: Az újhold (○) előtt és közben hidegfronti hatás várható. A telihold (●) előtti napokban és közben melegfronti hatás várható.

Kéri János

Gazdanaptár

- Áprilisban hét tél, hét nyár is előfordul. (Szesélyes az időjárás.)
- Az április nemcsak a zöldségek hónapja. Az összes fűszernövényt, gyógyfüvet is most lehet elvetni.
- Az elvetett növényeket védjük a madarak ellen, még mindig a jó öreg madár-ijesztő a legjobb védelem.
- Az ágyások közé ültessen salátát és büdöskét, a büdöske a fonalféreg pusztítója.
- A hónap elején még elvetheti a velőborsót. A magvakat kb. 5 cm mélyre tegye a földbe.
- Ha a fák tövében sarkantyúka magot vetünk, nem csupán gyönyörű színekben pompázó virághoz jutunk, de megvédjük fáinkat a levéltetvektől.
- Áprilistól kerülhetnek a talajba azok a virághagymák és gumók is, amelyek nyáron virágnak. (Először a kardvirágot ültetjük el, majd a nyári jácintot, a kerti fréziát, a csillagvirágot, április végén pedig a dáliaát.)

Áprilisi névnapok

1. szombat	Hugó
2. vasárnap	Áron
3. hétfő	Buda, Richárd
4. kedd	Izidor
5. szerda	Vince
6. csütörtök	Vilmos, Báborka
7. péntek	Herman
8. szombat	Dénes
9. vasárnap	Erhard, Dusán
10. hétfő	Zsolt
11. kedd	Leó, Szaniszló
12. szerda	Gyula
13. csütörtök	Ida
14. péntek	Tibor
15. szombat	Anasztázia, Tas
16. vasárnap	Húsvét,
Csongor, Joakim
17. hétfő	Húsvét, Rudolf, Kiara
18. kedd	Andrea, Ilma
19. szerda	Emma
20. csütörtök	Tivadar, Odett
21. péntek	Konrád
22. szombat	Csilla, Noémi
23. vasárnap	Béla
24. hétfő	György, Debóra
25. kedd	Márk, Márkus
26. szerda	Ervin
27. csütörtök	Zita, Mariann
28. péntek	Valéria, Nimród
29. szombat	Péter
30. vasárnap	Katalin, Kitti

Március 24., péntek

Kaposvár: Munkácsy-kiállítás a Rippl-Rónai Múzeumban (Fő u. 10.) április 23-ig, keddtől vasárnapig 10-18 óra között. (Hétfő szünet.)
 Információ: www.somogymuzeum.hu.

Pécs: Bálint Ferenc, Gerzson Pál, Szabó László és Trischler Ferenc művei láthatók a Pécsi Műhelygalériában (Várady Antal u. 5/a). Nyitva: kedd-péntek 12-17 óra, szombat: 9-12-ig.

Pécs: Keresztek, kálváriák. **Tám László** barátunk és szerzőtársunk fotókiállítása a Lenau Házban. Megtekinthető: április 21-ig.

Siklós: **Tóth Zsuzsanna** fotókiállítása a siklói vár második emeleti galériájában április 9-ig. (Lásd 8-9. oldal)

Pécs: Svaticsné Bogáthy Zsuzsanna rajztanár „Táj akvarellel” c. kiállítása a Várkonyi Nándor Könyvtárban (Nagy Jenő u. 24.) március 31-ig. (Lásd 23. oldal)

Pécs: Tam László fotóművész kiállítása a Mecseki Fotóklubban, a Civil Közösségek Házában. Megtekinthető: április közepéig.

Pécs: Pécsi Kisgaléria: Formavilág – 20 temesvári alkotóművész kiállítása április 2-ig.

Pécs: B. Kolep Ilona festőművész kiállítása a Gyöngyszem Galériában (Timár u. 23.). Megtekinthető: április 6-ig.

Szekszárd: Szabó Dezső (1888-1971) festőművész emlékkiállítása a Wosinsky Mór Megyei Múzeumban. Megtekinthető: augusztus 31-ig.

Szekszárd: A fa tovább él – Törő György fáfaragó kiállítása a Dr. Kelemen Endre Szakközépiskolában április 11-ig.

Szekszárd: Molnár Mócsi György festőművész fotoreprodukciós kiállítása a Garay 8 Kapualj Galériában. Megtekinthető: április 5-ig.

Szekszárd: Martinek József (1904-1996) festőművész kiállítása az Ady Endre Szakközépiskola Folyosógalériájában április 19-ig.

Mohács: Tóth Attiláné Szalay Ágnes festményeinek kiállítása az Ifjúsági Házban. Megtekinthető: április 7-ig.
 Hőgyész: Nagyhéti szekvenciák – fotók Borbély Szilárd verseire és J. S. Bach passióira – Elblinger Ferenc kiállítása a könyvtárban. Megtekinthető: húsvétig.

Szekszárd: Kossuth Lajos filatelista élete Szabó György gyűjteménye nyomán – bélyegkiállítás a Művészetek Házában. Megtekinthető: április 1-ig.

Kaposvár: Határtalan barátság – a Kaposvári Testvérvárosi Baráti Kör Közhasznú Egyesület fotókiállítása az Együd Galériában. Megtekinthető: április 3-ig.

Kaposvár: Orosz Adél kézműves nemez kiállítása a Töröcskei Községi Házban. Megtekinthető: április 30-ig.

Kaposvár: 18 óra – A Tarot valódi arca – a Terra Klub ismeretterjesztő előadása az Együd Árpád Művelődési Központban

Pécs: 19.30 – A Budapest Jazz Orchestra és Charlie koncertje a ZeneParkban

Pécs: 19.30 – Hamupipóke. Kamaraszínház.

Kecskemét: Bohém Ragtime Jazz Fesztivál 2006 – március 24–26. Erdei Ferenc Művelődési Központ

Március 25., szombat

Kecskemét: Bohém Ragtime Jazz Fesztivál 2006 – március 24–26. Erdei Ferenc Művelődési Központ

Kaposvár: 18 óra – Food Clean Kaposvári Jazz Parádé – Közreműködik: Riverside Jazz Band, László Attila Jazz Band, Jazzpression Zenekar, Berki Tamás együttese – Együd Árpád Művelődési Központ.

Pécs: 19 óra – A Barokk Trió koncertje a Dominikánus Házban.

Görsönydombok: Wolfart János emlékszoza átadása. Információ: 69/340-011, faluház.

Március 26., vasárnap

Kecskemét: Bohém Ragtime Jazz Fesztivál 2006 – március 24–26. Erdei Ferenc Művelődési Központ

Kaposvár: 16 óra – Nemzetiségi Est az Együd Árpád Művelődési Központban. Közreműködnek: német, lengyel, horvát, cigány, orosz együttesek.

Március 27., hétfő

Dunakömlőd: 18 óra – Vajnai Irina festő kiállítása a faluházban.

Kaposvár: 19.30 – Bajtala Emese hárfaművész, Kegye János pánsíp művész, Corvinus Quartett klasszikus zenei koncertje az Evangélikus templomban.

Március 28., kedd

Kaposvár: 15 óra – A savannák királya – táncprodukciók. A kecskeméti Grapevine Táncklub előadása. Együd Árpád Művelődési Központ.

Pécs: 17 óra – Életem a munka címmel dr. Vargha Dezső előadása Nádor Tamásról. Civil Közösségek Háza, Szent István tér.

Március 29., szerda

Szekszárd: 15.30 – Pinter és az abszurd dráma. Boronkai Dóra irodalomtörténész előadása az Illyés Gyula Megyei Könyvtárban.

Március 30., csütörtök

Kaposvár: 19.30 – Podráczky József operaénekes, Kardos Kálmán zongoraművész hangversenye a Szent Imre templomban.

Március 31., péntek

Kaposvár: 15 óra – Fúvószenekari találkozó a Kossuth téren.

Mohács: 17 óra – Kovács Tibor szekszárdi festőművész kiállítását nyitják meg a Kossuth Filmszínház emeleti nagytermében szerzőtársaink: **Rónaky Edit** és **dr. Lenkey István**. Megtekinthető: április 30-ig.

Fonyód: 18 óra – Feng Shui Galéria (Szent István u. 82.) – **Dombyné Szántó Melánia** festőművész barátunk és szerzőtársunk kiállítása. Megnyitja: L. Csépanyi Katalin. A kiállítás április végéig tekinthető meg.

Kaposvár: 19.30 – Tavasz, tavasz... A Somogy Táncegyüttes folklór és táncszínháza az Együd Árpád Művelődési Központban

Április 2., vasárnap

Pécs: XIX. Országos Kerámia Biennálé április 2-30.– Pécsi Galéria, Széchenyi tér

Április 3., hétfő

Pécs: Contemporary Gregorian Free Music (Dés László + Balázs Elemér Q) – Pécsi Ifjúsági Központ (72/211-511)

Szekszárd: 18 óra – Placid Atya, a 90 éves Oloffson Placid bencés szerzetes – aki 10 évet töltött a Gulágon – előadása a Babits Mihály Művelődési Házban.

Pécs: 19 óra – Költő szerelme – a Székiáltó együttes koncertje a PTE Ifjúság úti tanácstermében.

Április 5., szerda

Komlós: Bálint Ferenc grafikusművész kiállításának megnyitója (Helytörténeti Múzeum)

Április 6., csütörtök

Szekszárd: 17.30 – Széchenyi és Metternich – dr. Gesztesi Tamás előadása az ÁNTSZ székházban.

Ez a Hetedhéthatár 208. száma

9771418

109005

06006